

# افغانستان

گزارش شش ماه اول سال ۲۰۱۰

محافظت افراد ملکی در جریان درگیری های نظامی



REUTERS/Bob Strong

یوناما، حقوق بشر

کابل، افغانستان



دفتر معاونت ملل متحد در افغانستان



نقشه افغانستان

منبع: مرکز کارنوگرافیک ملل متحد، نیویارک

# افغانستان

گزارش شش ماه اول سال ۲۰۱۰  
در مورد محافظت افراد ملکی در جریان درگیری های نظامی



یوناما

بخش حقوق بشر دفتر معاونت ملل متحد در افغانستان

کابل، افغانستان، اگست ۲۰۱۰

## تعهد

این گزارش نیمه ساله در مورد محافظت افراد ملکی در جریان درگیری های نظامی در افغانستان که توسط واحد حقوق بشر یوناما در افغانستان تهیه شده، دوره زمانی از ۱ جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۰ را در بر میگیرد. این گزارش مطابق مأموریت یوناما تحت قطعنامه ۱۹۱۷ (۲۰۱۰) شورای امنیت و با هدف نظارت بر وضعیت افراد ملکی، هماهنگی تلاش ها برای تضمین حفاظت آنها، ترویج حسابدگی و کمک به تطبیق کامل آزادی های بنیادی و مقررات حقوق بشر مندرج در قانون اساسی افغانستان و آئینده از معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن است، بخصوص معاهدات مرتبط به استفاده کامل زنان از حقوق انسانی تهیه شده است.

واحد حقوق بشر یوناما یک سلسله فعالیت های به هدف کاهش اثرات جنگ بر افراد ملکی را روی دست گرفته که نظارت مستقلانه و بیطرفانه بر حوادث منجر شده به مرگ و جراحت افراد ملکی؛ فعالیت های جانبدارانه برای تقویت حفاظت از افراد ملکی آسیب دیده از جنگ و ابتکاراتی که باعث ترویج رعایت قوانین بین المللی بشردوستانه، مقررات حقوق بشر و قانون اساسی افغانستان در میان طرف های درگیر می گردد را شامل می گردد.

## اسلوب یا روش شناسی

واحد حقوق بشر یوناما گزارشات تلفات افراد ملکی را از طریق مشوره با مجموع وسیعی از منابع و معلومات های متعدد بخاطر قابلیت اعتبار و اطمینان شان مورد تحقیق و ارزیابی قرار میدهد. این واحد در زمان تحقیق و تحلیل هر رویداد سعی می کند تا در حد ممکن معلومات جمع آوری شده را از طریق منابع مختلف، مانند چشم دید شواهد عینی و افراد آسیب دیده، فعالین نظامی (بشمول نیروهای دولت افغانستان و بین المللی)، مسئولین محل، روستا ها و ولسوالی ها، رهبران مذهبی و اجتماعی، بازدید مستقیم از محلی حادثه، بازدید از شفاخانه ها و مراکز صحتی، تصاویر و ویدیو، گزارشات واحد امنیت و مصئونیت ملل متحد و دیگر نمایندگی های ملل متحد، گزارش منابع دست دوم که شامل گزارش رسانه ها و اطلاعاتی که توسط موسسات غیر دولتی و دیگران فراهم می شود را جمع آوری، تائید و مجدداً بررسی می کند.

تا جاییکه ممکن باشد تحقیقات بر اساس گفته های قربانیان یا افراد حاضر در صحنه و تحقیق از محل حادثه می باشد. در بعضی موارد، اساساً به علت محدودیت های امنیتی یعنی عدم دسترسی، این گونه تحقیق غیر ممکن است. در آنصورت واحد حقوق بشر یوناما به یک سلسله روش های برای کسب معلومات اتکا نموده که از طریق شبکه های معتبر و از طریق یک سلسله منابعی که با اعتبار و با اعتماد ارزیابی شده، معلومات مورد نظر را جمع آوری نماید.

هر گاه اطلاعات یک حادثه برای واحد حقوق بشر یوناما قناعت بخش نباشد، در آنصورت گزارش آن را نشر نمی کند. در بعضی موارد قبل از نتیجه گیری و جمع بندی معلومات تحقیقات میتواند هفته ها را دربر گیرد. این بدان معنی است که نتیجه گیری تلفات ملکی ناشی از یک حادثه خاص میتواند بعد از جمع آوری اطلاعات بیشتر دوباره اصلاح گردیده و در تحلیل گنجانیده شود. بهر صورت، هر گاه معلومات مبهم باشد، تا زمانی که مدارک قناعت بخش دیگر بدست نیامده نتیجه گیری از آن صورت نخواهد گرفت، در غیر آن دوسیه چنین حادثه بدون هیچگونه نتیجه گیری بسته شده و در گزارش آماری شامل نمی شود.

در بعضی حوادث موقیف غیر نظامی بودن قربانیان گزارش شده یک حادثه را نمی توان به طور دقیق تشخیص نمود و یا چنین موقیف مورد اختلاف می باشد. در این صورت واحد حقوق بشر یوناما از معیار های قابل اجراء در قانون بین المللی بشردوستانه استفاده نموده و فرض نمی شود که مردان برابر در سن جنگی افراد غیر نظامی اند. بیشتر از آن، این گونه ادعا ها بر اساس واقعیت های موجود در مورد حادثه مورد پرسش، ارزیابی میشود. هر گاه موقیف غیر جنگی یک یا چند قربانی مشکوک باقی بماند، در آنصورت مرگ این گونه افراد در شمار مجموعه ای تلفات غیر نظامی علاوه نمی شود.

در ماه جنوری ۲۰۰۹ یک پایگاه الکترونیکی اطلاعات ایجاد گردید تا واحد حقوق بشر یوناما را در گزارش دهی حفاظت افراد ملکی در درگیری های نظامی در افغانستان کمک کند. این پایگاه اطلاعاتی بخاطر تسهیل در تنظیم، یکپارچه سازی، جمع آوری موثر و تحلیل اطلاعات بشمول تجزیه و تحلیل اطلاعات بر اساس سن و جنسیت ایجاد شده است. به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیاتی مانند عملیات های مشترک و ناتوانی در تشخیص دقیق و تفکیک میان فعالین مختلف نظامی و شورشیان، واحد حقوق بشر یوناما چنین مسئولیت ها را در هر حادثه خاص از هم مجزا نساخته بلکه مسئولیت ها را به " نیروهای طرفدار دولت " یا " عناصر ضد دولتی " نسبت میدهد و در ضمن ادعا نمی کند که آمار ارایه شده در این گزارش کامل می باشد؛ یعنی ممکن مواردی وجود داشته باشد که به علت محدودیت ناشی از محیط عملیاتی تلفات ملکی توسط واحد حقوق بشر یوناما بصورت کامل گزارش نشود.

## مسئولیت های حقوقی طرف های درگیر

واحد حقوق بشر یوناما به این عقیده است که درگیری نظامی در افغانستان یک جنگ داخلی (نه بین المللی) بوده که در آن دولت افغانستان و شرکای آن بشمول نیروهای نظامی بین المللی با عناصر ضد دولتی درگیر جنگ خشونت آمیز می باشد. عناصر ضد دولتی مرکب از افراد و گروه های مسلح با سوابق، انگیزه و ساختار فرماندهی مختلف مانند طالبان، شبکه حقانی، حزب اسلامی و دیگران می باشد.

همه طرف های درگیر در جنگ نظامی داخلی در افغانستان تحت قوانین بین المللی در برابر حفظ افراد ملکی و یا غیر نظامیان و در برابر کاهش اثرات این اقدامات بر غیر نظامیان و ساختار های غیر نظامی مسئولیت دارند. ماده ۳ مشترک در هر چهار کنوانسیون ژنو ۱۹۴۹، حد اقل معیارهایی را ایجاد نموده که طرف های درگیر در جنگ غیر بین المللی باید رعایت کنند. این ماده، قوانین بشری را به شرایطی نیز بسط میدهد که در قلمرو یک کشور مستقل رخ میدهد و نه تنها کشورهای عضو بلکه کشورهای غیر عضو درگیر در جنگ را نیز به اجرای آن متعهد میداند.

قواعد عرفی قانون بین المللی بشردوستانه نیز بر طرف های در حال جنگ قابل اجرا می باشد. ارگان های قضایی بین المللی عنوان نموده اند که چندین مقرر کنوانسیون های ژنو و پروتکول های الحاقی آن بخشی از قوانین عرفی بین المللی می باشند. این مسئله را کمیته بین المللی صلیب سرخ نیز تأیید نموده که میگوید چندین مقرر چهار کنوانسیون ژنو و پروتکول الحاقی ۱ از نیروی قوانین عرفی بین المللی برخوردار بوده و اکثر این قواعد بر درگیری های نظامی داخلی و بین المللی تطبیق میشود (کمیته صلیب سرخ، قانون عرفی بین المللی بشردوستانه، اد، ژان ماری هینکیرتس و لويس دوسوالد بک) (CUP/ICRC, Cambridge 2005) (مطالعه کمیته صلیب سرخ) این قواعد شامل موارد ذیل میگردد:

❖ تشخیص: " افراد ملکی در برابر حملات حفاظت می شود، مگر اینکه در خشونت ها سهم مستقیم بگیرند " و " حملات نباید مستقیم علیه افراد ملکی انجام شود " مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ، قواعد ۶ و ۷.

❖ تناسب: " آغاز حملاتی که میتواند باعث تلفات، مرگ اتفاقی و جراحت افراد ملکی گردد و یا باعث خسارت به اهداف غیر نظامی و یا ترکیبی از این موارد که بیش تر از آن ضرورتی ملموس و مستقیم پیشی بینی شده ای نظامی باشد، منع می باشد. " مطالعه کمیته صلیب سرخ، قاعده ۱۴.

❖ احتیاط در حمله: " در اجرای عملیات های نظامی، باید مراقبت مداوم صورت گیرد تا جمعیت ملکی، غیرنظامیان و اهداف غیر نظامی همواره محافظت شود. همه احتیاط ممکن باید در نظر گرفته شود تا از تلفات تصادفی افراد ملکی، خسارت به افراد و اهداف غیر نظامی جلوگیری و یا در حد ممکن کاهش داده شود. " مطالعه کمیته صلیب سرخ، قاعده ۱۵.

علاوه بر قانون بین المللی بشردوستانه یک سلسله قوانین دیگر نیز در افغانستان قابل اعمال می باشد. زمانی که شورشیان از جنگ دست می کشد تحت قوانین جنائی کشور مربوطه تحت پیگرد قانونی قرار میگیرد. معیار های حقوق بشر بین المللی که دولت عضو آن بوده و یا این که بخشی از قانون عرفی بین المللی را تشکیل دهد، مداوم در شرایط جنگی قابل تطبیق می باشد. اعضای نیرو های نظامی طرفدار دولت نیز در برابر نقض قانون بین المللی بشردوستانه، حقوق بشر و قوانین داخلی کشور خود مسئول می باشند.

همه ملت های سهیم در نیروهای نظامی بین المللی حاضر در افغانستان، بشمول نیروهای آیساف، نیرو های نظامی امریکا در افغانستان، اعضای نیروهای ائتلاف عملیات تحیکم آزادی و یا نیرو های که خارج از این سلسله فرماندهی اند همه امضاء کننده چهار کنوانسیون ژنو ۱۹۴۹ می باشند. با اینکه همه کشور های سهم گیرنده در نیرو های جنگی امضاء کننده پروتکول ۱ الحاقی ۱۹۷۷ نمی باشند، اما همه بر اساس مقرر های قانون بشردوستانه بین المللی متعهد بوده که بخشی از قانون عرفی بین المللی شمرده میشود.

مسئولیت اولیه در برابر حفظ افراد غیر نظامی در جریان درگیری های نظامی به عهده دولت افغانستان می باشد. همانگونه که در بالا ذکر شده همه طرف های درگیر در جنگ تحت قانون بین المللی مسئولیت دارند تا افراد ملکی را محافظت کنند. افغانستان یکی از امضاء کنندگان چهار کنوانسیون ژنو ۱۹۴۹ بوده و در ضمن بر اساس آن عده از قانون بشردوستانه بین المللی که بخشی از قانون عرفی بین المللی را تشکیل میدهد، متعهد می باشد. افغانستان یکی از امضاء کنندگان کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی و مدنی می باشد که دولت افغانستان را به محافظت اساسی همه افراد که در درون قلمرو و حوزه صلاحیت دولت زندگی می کنند، متعهد می سازد.

دولت افغانستان مکلف بوده و مسئولیت دارد تا در سراسر کشور قانون و نظم را تأمین کند. همچنین حق و مسئولیت دارد تا قوانین کشور را بر اساس قوانین بین المللی که پذیرفته و یا متعهد به آنها است، اعمال نماید.

## واژه نامه

**AGES:** عناصر ضد دولتی. این عبارت دربر گیرنده همه افراد و گروه های هستند که در حال حاضر در برخورد های مسلحانه علیه دولت افغانستان یا قوای نظامی بین المللی در گیر میباشند. این ها شامل کسانی اند که به عنوان "طالبان" شناخته شده و همچنین افراد و گروه های اند که بر اساس مقاصد مختلف تحت عناوین مختلف علیه دولت بر انگیزته شده اند.

**حملات هوایی:** مهمات شلیک شونده توسط هواپیما و یا تأسیسات هوایی بشمول حمایت نزدیک هوایی (حمایت از واحد و نیرو های داخل تماس که مورد تهدید سریع قرار دارند) و هواپیما های با بال ثابت.

**ANA:** اردوی ملی افغانستان

**ANP:** پولیس ملی افغانستان

**ANSF:** نیرو های امنیت ملی افغانستان؛ این واژه عام بوده و پولیس سرحدی، اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی را احتوا می نمایند.

**BBIED:** مواد منفجره تعبیه شده و جابجا شده در بدن؛ به IED رجوع کنید.

**BTIF:** بازداشتگاه جنگی بگرام

**تلفات:** به دو نوع میاشد:

- **مستقیم:** تلفاتی که مستقیماً از جنگ مسلحانه ناشی میشود، شامل تلفاتی میاشد که در اثر راه اندازی عملیات های نظامی نیروهای طرفدار دولت (نیروهای دولت افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی) بوجود می آید، مانند محافظت نیروها، حملات هوایی، عملیات تلاشی و دستگیری، عملیات ضد شورش یا "جنگ جهانی علیه تروریسم". این گونه تلفات شامل تلفاتی نیز میشود که در اثر فعالیتهای عناصر ضد دولتی، یعنی کشتار های هدف گیری شده، مواد انفجاری تعبیه شده، و یا درگیری مستقیم با نیروی های دولتی ناشی می شود.
- **نوع دیگر تلفات:** تلفات که نتیجه غیر مستقیم برخوردها می باشد؛ بشمول تلفات ناشی از مواد منفجره باقی مانده از جنگ، مرگ در زندان، مرگ و میر ناشی از شرایط بد طبی در جریان جنگ و یا در صورت منع دسترسی به مراقبت های طبی و یا نبود امکانات. این تلفات همچنان شامل مرگ و میری میشود که مسولیت در حادثه به هیچ اندازه و معیاری قابل تشخیص نیست. مثل مرگ یا جراحت که در اثر تبادل آتش بوجود آمده باشد. در ضمن این گونه تلفات شامل تلفاتی میشود که در اثر درگیری های قومی یا درون قبیله ی بوجود می آید.



## CID: اداره تحقیقات جنائی

**طفل:** مطابق کنوانسیون حقوق اطفال، "طفل" به شخصی گفته میشود که زیر سن ۱۸ (از ۰ الی ۱۷ ساله) قرار داشته باشد. به علت این واقعیت که سن افراد مجروح اکثراً موجود نبوده و یا گزارش نمی شود، ارقام جراحت در اطفال احتمالاً کمتر گزارش میشود.

**ملکی / غیر نظامی:** هر شخصی که در جنگ مستقیماً نقش نداشته باشد. این گونه افراد شامل همه افراد ملکی، هم چنان کارکنان عامه که برای اهداف نظامی و بخصوص برای جنگ از آنان استفاده نمی شود مانند استادان، کارکنان کلینیک های صحتی و افراد سهم در ارائه خدمات عامه، افراد و چهره های سیاسی و دفترداران. همچنین شامل سربازان و یا هر کسی که چه به علت جراحت و یا به علت تسلیم شدن و یا به علت دست کشیدن از مشارکت مستقیم در خشونت ها دیگر در جنگ قرار ندارد. در ضمن افراد پولیس ملکی یا آنعده از اعضای نظامی که در عملیات های مبارزه با شورشیان سهم نداشته و هیچ نقش مستقیمی در خشونت ها ندارند و نیز آنهای که در زمان رختصی به سر می برند را در بر میگیرد.

## COIN: مبارزه با شورشیان

**COM-ISAF:** فرمانده نیرو های آیساف، به ISAF رجوع کنید.

**وقایع مربوط به افزایش نیرو ها که به وقایع "محافظت نیرو ها" نیز اطلاق میشود:** وقایعی که در آن افراد ملکی هنگام نزدیک شدن به و یا سبقت گرفتن از قطار های نظامی به هشدار پرسونل نظامی اعتنا نموده و یا به دستورات در پوسته های نظامی توجه نکنند. وقایع مربوط به افزایش نیرو ها زمانی رخ میدهد که افراد به تأسیسات یا پایگاه های نظامی بسیار نزدیک شده و به هشدار پرسونل نظامی توجه و اعتنا نکنند.

## GoA: دولت جمهوری اسلامی افغانستان

## IDP: بیجا شدگان داخلی

## ICRC: کمیته جهانی صلیب سرخ

**IED: مواد انفجاری تعبیه شده:** بمبی که به شیوه متفاوت از شیوه های مرسوم نظامی ساخته شده و تعبیه میگردد. این نوع بمب میتواند به شکل بمب های انتحاری مانند حمل در بدن، کنترل از راه دور و یا جاسازی شده در وسایط نقلیه باشد.

**وقایع:** حوادث یا اتفاقات مربوط به منازعات مسلحانه که باعث تلفات ملکی میگردد. گزارش تلفات ناشی از فعالیت های جنائی در گزارشات تلفات ملکی حقوق بشر یوناما گنجانیده نمی شود.

**IM Forces:** "نیرو های نظامی بین المللی" همه سربازانی که بخشی از نیرو های آیساف و نیرو های امریکایی (بشمول OEF) را تشکیل میدهند و همه تحت امر فرماندهی آیساف (COM-ISAF) میباشند. این واژه همچنان دربر گیرنده آنعده از نیرو های میباشند که تحت امر فرماندهی آیساف فعالیت نمیکند، بعضی نیروهای ویژه نیز شامل اینهاست ( Certain Special Forces).

**جراحی:** در برگیرنده جراحی فیزیکی با میزان شدت مختلف می باشد. میزان شدت جراحی در پایگاه اطلاعاتی حقوق بشر یوناما وجود ندارد. جراحی ها دربرگیرنده تکان یعنی شوک و آسیب روحی نمیگردد.

**ISAF:** نیروهای بین المللی کمک به امنیت در افغانستان. نیرو های آیساف تحت فصل ۷ منشور ملل متحد مأموریت تحکیم صلح را دارند. این نیرو ها بر اساس صلاحیت شورای امنیت ملل متحد اعزام شده اند. در اگست ۲۰۰۳ بر اساس درخواست ملل متحد و دولت افغانستان، ناتو فرماندهی آیساف را به عهده گرفت. در حال حاضر نیرو های آیساف شامل ۱۱۹،۷۴۵ سرباز از ۴۶ کشور مساعدت کننده نیرو ها می باشد که در شش فرماندهی منطوقی تنظیم شده اند. از نومبر ۲۰۰۸ بدینسو، فرمانده آیساف به عنوان فرمانده نیرو های امریکایی هم در افغانستان خدمت میکند، هرچند سلسله فرماندهی از هم جدا می باشند.

**KSF:** نیروهای ضربتی قندهار.

**LDI:** ابتکار دفاع محلی

**NATO:** سازمان پیمان اتلانتیک شمالی. اعضای ناتو کشورهای عمده کمک کننده نیروی نظامی به آیساف میباشند. به آیساف توجه کنید.

**NDS:** ریاست امنیت ملی، اداره خدمات استخباراتی دولت افغانستان.

**OHCHR:** دفتر کمشنر عالی حقوق بشر ملل متحد.

**OEF:** "عملیات آزادی پایدار" نام رسمی است که ایالات متحده برای مشارکت در جنگ افغانستان استفاده می کند و زیر چتر جنگ عمومی علیه تروریسم قرار دارد. قابل ذکر میباشد که عملیات آزادی پایدار یک عملیات مشترک ایالات متحده و نیروهای افغان بوده و از نیرو های آیساف یعنی کشور های ناتو، امریکا و کشور های کمک کننده نیرو متمایز و جدا می باشد. اکثر نیروهای امریکایی که تحت برنامه عملیات آزادی پایدار فعالیت دارند از اکتوبر ۲۰۰۸ به اینطرف به "نیروهای امریکایی در افغانستان" ملحق شدند ( به بخش زیرین توجه نمائید) که تحت فرماندهی جنرال مک کریستال که فرمانده آیساف و ناتو نیز میباشد، قرار دارند.

**OGAs: سایر ارگان های طرفدار دولت.** این واژه به فعالین مشخص امنیتی مانند CIA (اداره استخبارات مرکزی) ارتباط میگیرد که زیر سلسله فرماندهی منظم نظامی فعالیت ندارد. اکثراً مسئولیت فرماندهی چنین عناصر واضح و روشن نمیشد.

#### **نیرو های طرفدار دولت:**

- **نیروهای دولت افغانستان:** تمام نیروهای که در همه عملیات های نظامی یا شبه نظامی ضد شورشی فعالیت داشته و بصورت مستقیم یا غیر مستقیم در کنترل دولت افغانستان قرار دارند. این نیروها شامل اردوی ملی، پولیس ملی، پولیس سرحدی و امنیت ملی افغانستان میباشد ولی محدود به اینها هم نیستند.
- **نیرو های نظامی بین المللی و سایر ارگان های طرفدار دولت.**

**RCIED:** مواد منفجره تعبیه شده کنترل از راه دور.

**TCN:** کشور های مساعدت کننده نیرو

**نیروهای امریکایی در افغانستان:** یا "USFOR-A" در واقع فرماندهی فعال و مقرر کنترل نیرو های عملیاتی امریکایی در افغانستان می باشد. فرماندهی نیروهای امریکایی در افغانستان به عهده جنرال دیوید پیترویس می باشد که به عنوان فرمانده نیروهای آیساف هم خدمت میکند. مطابق این تنظیمات که از اکتوبر ۲۰۰۸ بدینسو فعال شده، نیرو های عملیاتی به عنوان بخشی از عملیات آزادی پایدار تحت کنترل عملیاتی نیرو های امریکایی قرار گرفت. سلسله مراتب فرماندهی آیساف و عملیات آزادی پایدار مجزا و متمایز باقی میباشد.

**VBIED:** مواد منفجره تعبیه شده و جابجا شده در عراده جات؛ به IED رجوع کنید.

## فهرست مطالب

i	خلاصه اجرایی
v	پیشنهادات
۱	عناصر ضد دولت و محافظت افراد ملکی
۱	مرور
۲	مواد منفجره تعبیه شده و حملات انتحاری
۶	روش های تهدید و ارعاب: اختطاف، سوء قصد و اعدام، پوست های غیر قانونی و شب نامه ها
۱۰	حمله بر زنان و کودکان
۱۱	حسابدهی
۱۳	نیرو های طرفدار دولت و محافظت افراد ملکی
۱۳	مرور
۱۵	موقعیت تأسیسات نظامی
۱۵	عملیات های وسیع نظامی
۱۷	عملیات دستگیری و تلاشی
۲۰	وقایع مربوط به افزایش نیرو ها که به وقایع " محافظت نیرو ها " نیز اطلاق میشود
۲۲	حملات هوایی
۲۴	جبران خسارت برای مقتولین، مجروحین و اموال
۲۵	پاسخ دولت افغانستان در برابر تلفات ملکی
۲۵	حسابدهی
۲۸	ضمیمه
۲۸	گراف یا نمودار اضافی در مورد تلفات ملکی

## خلاصه اجرایی

در سال ۲۰۱۰ تلفات انسانی درگیری های نظامی در افغانستان در حال افزایش میباشد. در جریان شش ماه اول سال تلفات ملکی - بشمول مرگ و جراحت نسبت به سال ۲۰۰۹ میلادی ۳۱ درصد افزایش یافته است. سه چهارم همه ای تلفات به عناصر ضد دولتی ارتباط می گیرد که نسبت به سال ۲۰۰۹ حدود ۵۳ درصد افزایش را نشان میدهد. درعین زمان تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت تا ۳۰ درصد کاهش را نسبت به نیمه سال ۲۰۰۹ نشان میدهد.

حقوق بشر یوناما دو انکشاف عمده را که صدمه بر افراد ملکی را بیشتر میسازد خاطر نشان می نماید. اول اینکه تعداد افراد ملکی که توسط عناصر ضد دولتی ترور گردیده یا اعدام شده اند بطور چشمگیری افزایش یافته و دوم اینکه عناصر ضد دولتی از مواد منفجره تعبیه شده بیشتر و بصورت پیشرفته تر در سراسر کشور استفاده نموده اند. اثرات تکان دهنده این تکتیک ها در جریان ۹ سال منازعه بر اقدامات مؤثر جهت حفظ افراد ملکی افغان و کاهش تأثیرات جنگ بر حقوق اولیه انسانی تأکید جدی می گردد.

از اول جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۰ حقوق بشر یوناما ۳۲۶۸ حادثه تلفات ملکی را بشمول ۱۲۷۱ کشته و ۱۹۹۷ جراحت ثبت نموده است.<sup>۱</sup> عناصر ضد دولتی مسوؤل قتل و مجروح نمودن ۲۴۷۷ فرد ملکی و ۷۶ درصد مجموع تلفات ملکی در جریان این مدت میباشد. حملات انتحاری و مواد منفجره تعبیه شده سبب بیشترین تلفات ملکی از جانب عناصر ضد دولتی میگردد که به ۵۵۷ کشته (۶۱ درصد مرگ افراد ملکی منسوب به عناصر ضد دولتی) و ۱۱۳۷ حادثه مجروحیت (۷۳ درصد جراحت منسوب به عناصر ضد دولت) میرسد.

همزمان با آن حقوق بشر یوناما ۳۸۶ حادثه تلفات ملکی (۱۲ درصد همه تلفات) منسوب به نیرو های طرفدار دولت را ثبت نموده که نسبت به شش ماه اول سال ۲۰۰۹ میلادی ۳۰ درصد کاهش را نشان میدهد. حملات هوایی سبب بیشترین تلفات ملکی از سوی نیرو های طرفدار دولت بشمول ۶۹ کشته (۳۱ درصد تلفات ملکی منسوب به نیرو های طرفدار دولت) و ۴۵ حادثه جراحت (۲۰ درصد جراحت افراد ملکی منسوب به نیرو های طرفدار دولت) را نشان میدهد. حقوق بشر یوناما نمی تواند به تعداد ۴۰۵ نفر مقتولین و مجروحین افراد ملکی را که شامل ۱۲ درصد از مجموع تلفات افراد ملکی می باشند را به هیچ یکی از طرفهای منازعه نسبت دهد.

<sup>۱</sup> حقوق بشر یوناما در تحلیل و گزارش خویش در مورد تلفات ملکی از تاریخ ۱ جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۰ میلادی تنها آنگه از وقایع و کشته شدگان ملکی را ثبت نموده که دفاتر ساحوی یوناما آنرا گزارش داده و آنرا با منابع مختلف مقایسه و بعد تأیید نموده است. حقوق بشر یوناما ادعا نمی نماید که این آمار و آمار های قبلی آن کامل است؛ به نسبت محدودیت روش ها و محیط عملیاتی امکان آنست که حقوق بشر یوناما تلفات ملکی را کم گزارش داده باشد، به بخش میتادولوژی این گزارش توجه ننماید. معلومات راجع به تلفات ملکی در افغانستان که در صفحه انترتی ویکی لیکس گزارش داده شده، دربرگیرنده مدت بین سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۰ میلادی میباشد و مشتمل بر هزاران سند از منابع مختلف میباشد. حقوق بشر یوناما این مواد را برای دریافت اطلاعات جدید در مورد واقعات گزارش داده شده قبلی مطالعه نموده و همچنان همه قضایای تلفات ملکی را در اسناد خویش مورد بازبینی قرار میدهد.

با بلند رفتن تعداد تلفات ملکی در نیمه اول سال ۲۰۱۰ زنان و اطفال تعداد بیشتر کشته شدگان و مجروحین را در مقایسه با سال ۲۰۰۹ تشکیل میدهند. زنان و اطفال از نبود جدی محافظت در مناطق جنگی و نقض حقوق اولیه شان بصورت جدی رنج میبرند. از جنوری تا جون سال ۲۰۱۰ تلفات زنان ملکی ۶ درصد و اطفال ۵۵ درصد افزایش را نسبت به سال ۲۰۰۹ نشان میدهد. حقوق بشر یوناما دریافت که ۱۲۰ تن از زنان کشته و ۱۵۱ تن دیگر زخمی شده اند در حالیکه ۱۷۶ طفل کشته و ۳۸۹ تن دیگر در نتیجه منازعات مسلحانه زخم برداشته اند. مواد منفجره تعبیه شده و حملات انتحاری توسط عناصر ضد دولتی بیشترین رقم تلفات را در میان زنان و اطفال در نیمه سال ۲۰۱۰ تشکیل میدهد.

مجموع ۱۲۷۱ فرد ملکی کشته شده در نیمه سال ۲۰۱۰، ۲۱ درصد افزایش ثبت شده را نسبت به سال ۲۰۰۹ نشان میدهد. در مجموع ۹۲۰ (۷۲ درصد مجموع کشته شدگان ملکی) که به عناصر ضد دولت نسبت داده میشود، تا ۴۸ درصد افزایش را نسبت به نیمه اول سال ۲۰۰۹ نشان میدهد. به تعداد ۲۲۳ مورد قتل که جمعاً ۱۸ درصد کل تلفات ملکی را تشکیل میدهد که در مقایسه با سال ۲۰۰۹ این رقم ۲۹ درصد پایین آمده است به نیروهای طرفدار دولت ربط داده می شود. واحد حقوق بشر یوناما نمی تواند ۱۲۸ مورد قتل (۱۰ درصد) دیگر مجموع تلفات را به هیچ یک از طرف های درگیر نسبت دهد.

مواد منفجره تعبیه شده، مرگبار ترین تکتیک جنگی است که از سوی نیروهای مخالف دولت طی نیمه اول سال ۲۰۱۰ کار گرفته شده و طی این مدت ۲۹ درصد تلفات ملکی را به بار آورده است، در حالیکه حملات انتحاری، ترور و اعدام ها فقط ۱۴ درصد افراد ملکی را قربانی نموده است. بخش حقوق بشر یوناما ۱۸۳ مورد کشته شدن افراد ملکی را از طریق حملات انتحاری و ۱۸۳ مورد دیگر را از طریق ترور و اعدام ثبت نموده است. در نیمه اول سال ۲۰۱۰ در نتیجه انفجار مواد تعبیه شده، مرگ ۳۹ زن و ۷۴ کودک ثبت گردیده است که نشان دهنده ۴۴ درصد افزایش مرگ زنان و ۱۵۵ درصد افزایش تلفات کودکان را نسبت به آنچه در سال ۲۰۰۹ به نیرو های مخالف دولت نسبت داده شده بود، می باشد.

در مقایسه با عین مدت در سال ۲۰۰۹، تعداد افراد ملکی ترور و اعدام شده توسط عناصر ضد دولتی به میزان ۹۵ درصد در سال ۲۰۱۰ افزایش داشته. بیشتر از نیمی این ترور و اعدام ها در جنوب افغانستان یعنی جایی صورت گرفته که بیش از صد مورد همچون حادثه در آنجا ملاحظه شده است.

واحد حقوق بشر یوناما دریافته که در شمار تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت در مقایسه با عین مدت در سال ۲۰۰۹، ۶۴ درصد کاهش بوجود آمده. به نظر میرسد که رهنمود های تاکتیکی جولای ۲۰۰۹ نیرو های آیساف در کاهش این گونه تلفات نقش موثر داشته. استفاده از حملات هوایی در مناطق ملکی همچنان درصد بزرگی از تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت را تشکیل می دهد، که طی این مدت به مرگ ۶۹ فرد ملکی منجر گردیده و ۳۱ درصد از مجموع ۲۲۳ فرد کشته شده توسط نیروهای طرفدار دولت در نیمه اول سال ۲۰۱۰ را تشکیل می دهد. عملیات تلاشی و گرفتاری که عموماً در هنگام شب انجام می شود منجر به مرگ ۴۱ فرد ملکی (۱۸ درصد از مجموع تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت) و موارد زیادی از بازداشت ها گردیده است. افزایش نیروها (شلیک نیروهای طرفدار دولت بسوی افراد مظنون به عناصر ضد دولتی) باعث ۱۶ درصد تلفات ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت طی نیمه اول سال ۲۰۱۰ گردیده است.

تعداد کشته شدگان ملکی در مناطق جنوب به میزان ۴۳ درصد و در مناطق جنوب شرقی به میزان ۲۴ درصد افزایش یافته است. مناطق شمال شرقی<sup>۲</sup> ایکه قبلاً نسبتاً آرام بود شاهد رشد سریع فعالیت های ضد دولتی بوده که این امر باعث بالاگرفتن منازعات گردیده و ۱۳۶ درصد افزایش تلفات ملکی را در مقایسه با عین مدت در سال ۲۰۰۹ سبب گردیده است. در مناطق جنوب، افزایش نیروهای مسلح بین المللی<sup>۳</sup> راه اندازی عملیات مشترک که به اشتراک نیروهای مسلح بین المللی و نیروهای امنیتی افغان برای باز پس گیری ولسوالی های مارجه و نادعلی از طالبان در ولایت هلمند انجام شد، و همچنین آغاز عملیات همکاری به رهبری نیرو های امنیتی افغان و حمایت نیروهای آیساف برای تحکیم ثبات در شهر قندهار و مناطق اطراف آن و واکنش طالبان نسبت به این عملیات ها، باعث تشدید جنگ و افزایش تلفات ملکی گردیده است.

در جنوب کشور عناصر ضد دولتی بویژه طالبان کمپاین تهدید و ارعاب خود را علیه گروه های وسیع مردمی که از نظر شان برای دولت کار می کنند و یا از دولت و نیروهای بین المللی پشتیبانی مینمایند وسعت بخشیده اند. این کمپاین شامل ترور، اعدام، اختطاف، پخش شبنامه و تهدید می باشد، استفاده از ترور توسط طالبان از حد اوسط ۳٫۶ مورد در هفته و ۱۵٫۶ مورد در ماه در نیمه اول سال ۲۰۰۹ به ۷ مورد در هفته و ۳۰٫۵ مورد در ماه در هر چهار ماه اول ۲۰۱۰ افزایش یافته است. بر اساس دفتر امنیت و مصئونیت ملل متحد در افغانستان طی ماه های می و جون تعداد ترورها به سرعت به ۱۸ مورد در هفته افزایش یافته است. هدف قرار دادن افراد ملکی چون معلمین، پرستارها، داکتران، بزرگان قومی، روسای انجمن ها، مقامات ولایتی و ولسوالی ها و سایر افراد ملکی که برای نیروهای نظامی بین المللی و سازمان های بین المللی کار می کنند را شامل میگرددد خصوصیات تشدیدتری ترورها بصورت فراگیر این درک را در میان افراد ملکی تقویت بخشیده که طالبان می توانند با آرامی در همه جا و همه اوقات حمله نمایند و دولت افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی در محافظت مردم ملکی ناتوان می باشند.

دستورالعمل های تاکتیکی و طرز العمل های معیاری عملیاتی تطبیق شده در سال ۲۰۱۰ توسط نیرو های نظامی بین المللی که تنظیم کننده تلاشی های شبانه و مقررات درگیری بخصوص افزایش نیروها می باشد، همراه با دستورالعمل تاکتیکی جولای ۲۰۰۹ که بمباردمان های هوایی را محدود نمود باعث کاهش قابل ملاحظه تلفات ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت گردید<sup>۴</sup>. واحد حقوق بشر یوناما از سعی و تلاش نیروهای بین المللی در کاهش تلفات ملکی استقبال می نماید. در عین حال نگرانی خود را در مورد تطبیق ناکافی دستورالعمل در عرصه و عدم شفافیت در تحقیق و پاسخگویی در برابر تلفات ملکی مطرح می نماید. هرچند واحد حقوق بشر یوناما نیازمندی نیروهای نظامی را در متوازن ساختن محافظت افراد نظامی اش با افراد ملکی تأیید میکند، اما از رهبری جدید آیساف میخواهد تا اقداماتی را که برای کاهش تلفات و محافظت ملکی ها طرح گردیده بصورت کامل تطبیق کند.

<sup>۲</sup> ولایات شمال شرقی نامبرده عبارت اند از: بدخشان، کندز، بغلان و تخار.

<sup>۳</sup> الی تاریخ ۷ جولای ۲۰۱۰ به تعداد ۱۱۹،۷۴۵ نیروی آیساف در افغانستان حضور داشت (بشمول حدود ۷۸،۴۳۰ تن نیرو های آمریکایی). به تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۰۹، حدود ۸۴،۱۵۰ تن نیروهای آیساف در افغانستان اعزام گردید.

Source: <http://www.isaf.nato.int/images/stories/File/Placements/100706%20Placement.pdf>

<sup>۴</sup> به تاریخ ۴ آگست، فرمانده آیساف یک رهنمود تکتیکی تازه را که یک رهنمایی را برای "استفاده انطباقی از نیرو" در حمایت از عملیات های آیساف و نیرو های امریکایی در افغانستان ارائه مینماید، صادر نمود. این رهنمود جایگزین رهنمود جولای ۲۰۰۹ میگردد. در اعلامیه مطبوعاتی آیساف که رهنمود جدید را به نشر سپرد، گفته شده، "درحالیکه بر اهمیت تلاش های خود جهت کاهش تلفات افراد ملکی در عملیات های مان تاکید میگردد، همچنان روی حقوق و تکلیف نیرو های خود غرض دفاع خود شان و نیرو های ائتلاف و افغان که در پهلوی ما کار میکنند، تاکید میدارد." در یک بخش غیر محرمانه این رهنمود گفته شده است، ما (آیساف) به این کار ادامه میدهم و تلاش های خود را جهت کاهش تلفات افراد ملکی حد اقل دو برابر میسازیم. از بین رفتن هر فرد ملکی افغان انگیزه و هدف ما را تقلیل میدهد. ما اگر از نیروی بیش از حد استفاده کنیم و خلاف اصول مبارزه با شورشیان عملیات نامییم، پیروزیهای تکتیکی ممکن عقب نشینی استراتژیک ثابت گردد." "فرمانده آیساف رهنمود جدید تکتیکی را به نشر سپرد"، نشر خبر آیساف به تاریخ ۴ آگست ۲۰۱۰.

شش ماه نخست سال ۲۰۱۰ یک تصویر ترسناکی را برای افراد ملکی آسیب دیده از جنگ به نمایش گذاشت. با اینکه نبرد در مناطق سنتی جنگی در جنوب شدت یافته و حتی به بعضی از ولسوالی ها در شمال، غرب و شمالشرق هم گسترش یافته، افراد ملکی شاهد کاهش حضور دولت و در نتیجه کاهش محافظت از خود در این مناطق بودند. همزمان با این، عناصر ضد دولتی از ابزار غیر قانونی مانند مواد منفجره تعبیه شده، حملات انتحاری و کشتار استفاده نمودند که حقوق اولیه زندگی افغان ها و اصول قوانین بشری بین المللی را در خصوص تفکیک<sup>۵</sup> تناسب<sup>۶</sup> و اقدام پیش گیرانه<sup>۷</sup> زیر پا گذاشتند و این چیز است که همه طرف های درگیر در جنگ، بشمول حامیان دولتی و غیر دولتی (عناصر ضد دولتی) مکلف به تطبیق آن اند.

حقوق بشر یوناما اظهارات مورخ ۷ جولای ۲۰۱۰ سر منشی ملل متحد در مورد حفاظت افراد ملکی در نبرد مسلحانه را برجسته میسازد. سرمنشی در این اظهارات تاکید نموده که قبولی قوانین بین المللی از طرف گروه های مسلح غیر دولتی تا حال یک چالش عمده به شمار میرود. " در این بحث، نماینده افغانستان تاکید نمود که هم دولت افغانستان و همکاران بین المللی آن "مسئولیت بزرگی" را برای حفاظت از غیر نظامیان به عهده دارند.<sup>۸</sup> در کنفرانس بین المللی مورخ ۲۰ جولای کابل، دولت افغانستان و جامعه بین المللی تصدیق نمودند که تلفات افراد ملکی و حفاظت از آنها یک نگرانی عمده میباشد و اظهار داشتند که تلفات افراد ملکی بیشتر در نتیجه حملات شورشیان می باشد و نیرو های نظامی افغان و بین المللی برای کاهش پیوسته تلفات ملکی باید تعهد خود را حفظ نمایند.<sup>۹</sup> ملل متحد از همه طرف های درگیر در جنگ میخواهد تا حفاظت غیر نظامیان را تقویت نمایند و تحت قوانین بین المللی تعهدات شان را در برابر حفاظت افراد ملکی به اجراء بگذارند.

<sup>۵</sup> تفکیک: " افراد ملکی در برابر حملات محفوظ می باشند، مگر اینکه و یا تا زمانیکه در خشونت ها سهم مستقیم نگیرند." و " حملات هم نباید مستقیم به سوی اهداف ملکی باشد." مطالعه کمیته صلیب سرخ، قاعده ۶ و ۷.

<sup>۶</sup> تناسب: " راه اندازی یک حمله که ممکن باعث تلفات، جراحت و خسارت تصادفی به اهداف ملکی گردد و ترکیبی از این ها را به همراه داشته باشد طوریکه فراتر از امتیازات و اهداف پیشی بینی شده ای نظامی بصورت مستقیم و غیر مستقیم منجر گردد، منع می باشد." مطالعه کمیته صلیب سرخ، قاعده ۱۴.

<sup>۷</sup> اقدامات پیش گیرانه در حملات: " در راه اندازی عملیات های نظامی، مواظبت دایمی غرض مراقبت از افراد ملکی و اموال شان باید به عمل آید. همه اقدامات پیش گیرانه ممکن باید برای جلوگیری و در هر حالت جهت کاهش تلفات اتفاقی افراد ملکی، مجروحیت افراد ملکی و خساره مند شدن شان صورت گیرد. مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ، قاعده ۱۵.

<sup>۸</sup> توجه بیشتر به تلفات درگیری ها، سرمنشی عمومی، راه اندازی بحث روی حفاظت افراد ملکی را از شورای امنیت میخواهد " منبع:

[www.un.org/news/press/docs/2010/sc9973.doc](http://www.un.org/news/press/docs/2010/sc9973.doc).

<sup>۹</sup> اعلامیه رسمی کنفرانس کابل، کنفرانس بین المللی کابل در مورد افغانستان، مورخ ۲۰ جولای ۲۰۱۰.



## پیشنهادات

### به تمام عناصر ضد دولت (طالبان و سایر گروه های مسلح ضد دولت)

- لازم است تا طالبان تمام اوامر مبنی بر کشتن افراد ملکی بشمول کارکنان ملکی دولت را متوقف نمایند؛ طرزالعمل ها یا سایر رهنمود های را تصویب و تطبیق نمایند تا هرنوع حمله بالای افراد ملکی را ممنوع قرار دهد؛ قبول نمایند که افراد ملکی که با حکومت افغانستان و قوای نظامی بین المللی همکاری می نمایند در مقابل هرنوع تعرض مصئون بوده و هدف قرار دادن آنان را فوراً توقف دهند.
- طالبان باید از تلفات افراد ملکی در متابعت از قوانین بین المللی بشر دوستانه، قواعد و اصول بشمول قوانین که صریحاً در طرزالعمل سال ۲۰۰۹ طالبان تذکر یافته است و سایر اسناد که تلفات افراد ملکی را هنگام راه اندازی حملات انتحاری و سایر حملات ممنوع قرار داده است، اجتناب نمایند.
- از قانون بین المللی بشر دوستانه، قواعد و اصول که تعرض علیه افراد و اهداف ملکی را منع می نماید پیروی و حمله بر افراد ملکی را توقف دهند. همه اقدامات احتیاطی را روی دست گیرند تا از تلفات و مجروح نمودن افراد ملکی و خساره رساندن به ملکیت آنان اجتناب صورت گیرد.
- استفاده از مواد منفجره تعبیه شده و حملات انتحاری را توقف دهند.
- قتل و ارباب که بر مبنای قانون اساسی، قانون بین المللی بشر دوستانه و قانون حقوق بشر بین المللی منع گردیده و شامل ترور، اعدام، اختطاف، ایجاد خوف و سر بریدن افراد ملکی میگردد را بطور فوری توقف دهند.
- به آزادی های گشت و گزار افراد ملکی بطور کامل احترام نمایند.
- استفاده از افراد ملکی منحصت سپر جنگی در محافظت از جنگجویان، متوقف گردد.

### به قوای نظامی بین المللی

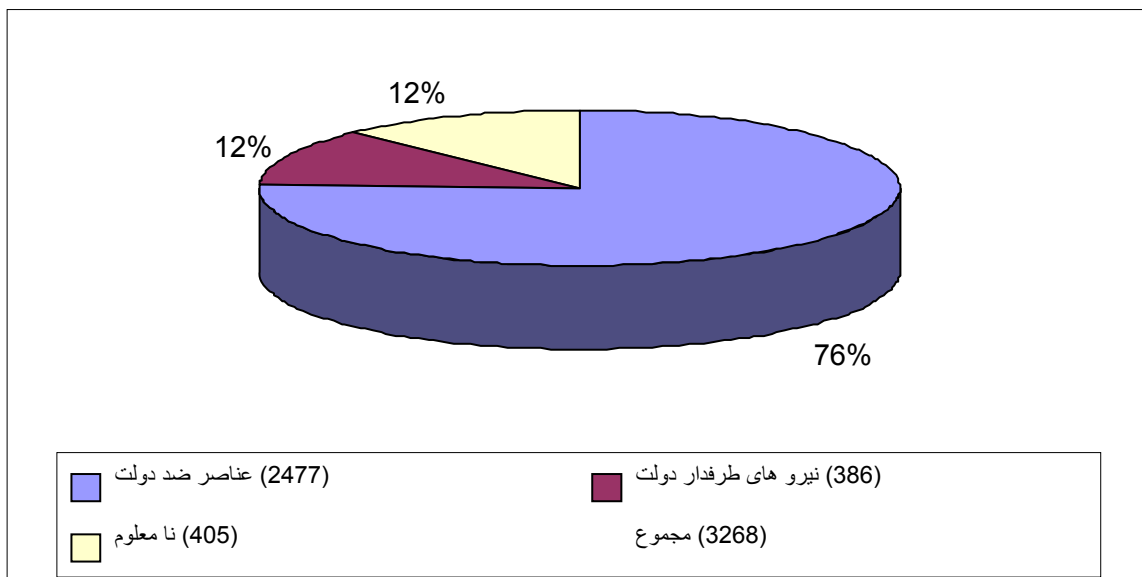
- تحقیقات فوری، مؤثوق، بی طرف و شفاف در هر حادثه که در آن تلفات ملکی وجود دارد را آغاز نمایند؛ در قسمت نتایج و پیشرفت تحقیقات طور عام گزارش داده و اقدامات لازم تأدیبی یا جنایی را علیه افراد که مسوول تخلفات نظامی یا قانون جزایی افغانستان می باشند، اتخاذ نمایند.
- محدودیت های را در مقابل حملات هوایی و آتش باری غیر مستقیم بالای محلات رهائشی و ملکی که در رهنمود تکنیکی آگست ۲۰۱۰ مطرح گردیده است، وضع و تقویت نمایند.
- گزینه های مناسب بدیلی را برای حملات شبانه که رهنمود تکنیکی جنوری ۲۰۱۰ متقاضی آن میباشد، جستجو نمایند. اطمینان حاصل نمایند تا همه عملیات های ضبط و تلاشی بوسیله نیرو های امنیتی افغان صورت گرفته، به عنعنات، فرهنگ و عادات مذهبی احترام داشته و به مکلفیت های حقوقی بین المللی را راجع به تناسب، تفکیک و احتیاط هنگام راه اندازی حملات پابند باشند. میکانیزم های ارزیابی و نظارتی معیاری و شفاف را جهت بررسی از تطبیق مؤثر رهنمود تکنیکی، ایجاد نمایند.

- ایجاد یک واحد در چارچوب آیساف برای نظارت، تحقیق و گزارش دهی به مردم در مورد تلفات ملکی و همکاری با حکومت افغانستان و سایر فعالین بصورت مستقیم جهت بهتر شدن محافظت از افراد ملکی، شفافیت و حسابدگی.
- پرداخت جبران خساره بموقع، کافی و شفاف به افراد ملکی/قربانیان همه عملیات های نظامی که سبب مرگ و یا جراحت افراد ملکی و یا خساره به ملکیت آنان گردیده باشد. رهنمود های ماه جون ۲۰۱۰ ناتو را در قسمت پرداخت جبران خساره، طور مؤثر تطبیق نمایند.
- بهبود بخشیدن شفافیت و حسابدگی در مورد عملیات های نظامی نیرو های ویژه و مسوولیت پذیری آنان در مقابل مردم هنگام آسیب رسیدن به افراد ملکی از اثر عملیات های آنان.
- اجتناب از ایجاد مراکز نظامی در ساحاتیکه که محلات ملکی را در معرض خطر حملات بدون تبعیض و تناسب قرار میدهد.

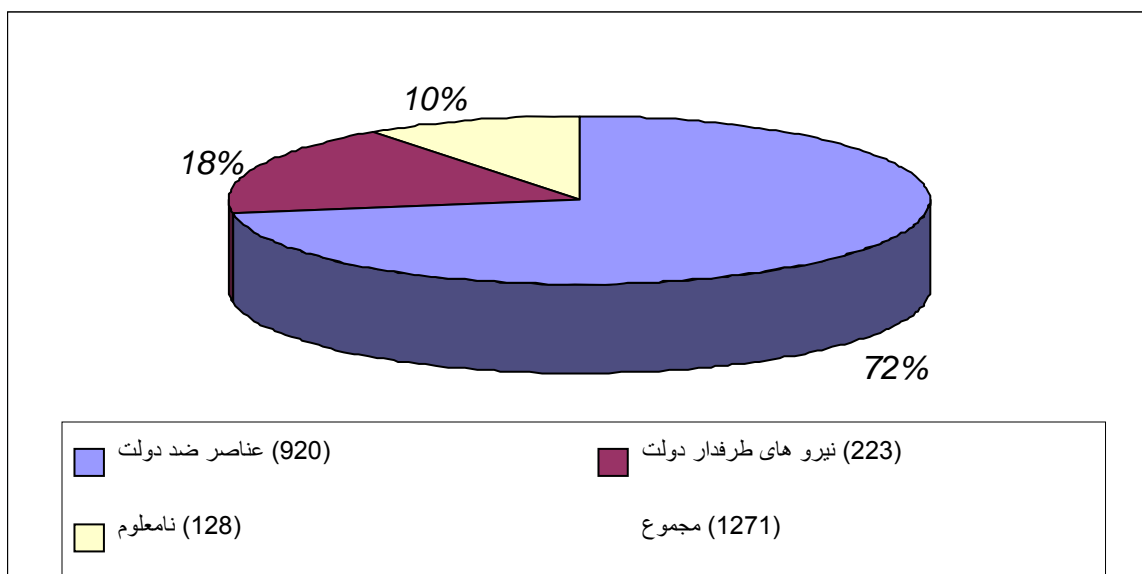
### به حکومت افغانستان

- فراهم نمودن منابع کافی برای ایجاد یک ارگان دولتی دارای نقش رهبری کننده از طرف دولت تا واقعات را که در آن تلفات ملکی وجود دارد رسیدگی نموده و با نیرو های نظامی بین المللی، اتباع افغانستان، سازمان ملل متحد، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، مؤسسات غیر حکومتی و سایر گروه های جامعه مدنی گفتگو نماید. اطمینان حاصل گردد تا در همه تحقیقات که از طرف دولت در قسمت تلفات ملکی صورت میگیرد بخش طب عدلی نیز شامل باشد و طی مراحل جبران خساره طور شفاف و بموقع صورت گیرد.
- نیرو های امنیتی افغان به مکلفیت هایشان به اساس قانون بین المللی بشر دوستانه احترام نموده و نیرو های متذکره باید همه تدابیر ممکنه را روی دست گیرند تا امکان کاهش تلفات بیشتر و جراحات افراد ملکی و خساره به ملکیت آنان تقلیل یابد.
- بهبود بخشیدن حسابدگی و اتخاذ اقدامات سریع و شفاف بشمول اقدامات تأدیبی یا تعقیب عدلی هر فرد از نیرو های امنیتی ملی افغان که طور غیر قانونی سبب قتل و یا جراحت افراد ملکی گردیده یا حقوق اتباع افغانستان را نقض نموده اند.
- اجتناب از ایجاد مراکز نظامی و پوسته ها در محلات ملکی که بیم حملات بدون تبعیض و تناسب در آن می رود.

تعداد تلفات افراد ملکی (مرگ و جروح) ثبت شده توسط جوانب درگیر در شش ماه اول سال ۲۰۱۰



مجموعه واقعات مرگ افراد ملکی توسط جوانب درگیر در شش ماه اول سال ۲۰۱۰



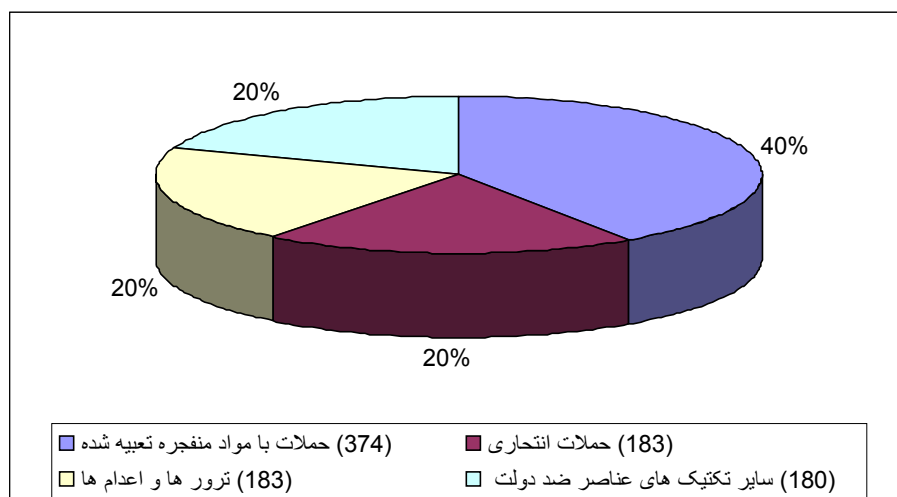
## عناصر ضد دولت و محافظت افراد ملکی

**تحلیل حقوقی:** در یک منازعه مسلحانه داخلی، گروه های مسلح غیر دولتی، مانند طالبان و سایر عناصر ضد دولت که در افغانستان فعالیت دارند مکلف اند تا از قانون عرفی بین المللی بشر دوستانه، ماده ۳ کنوانسیون های ژنو و پروتوکول الحاقی دوم به کنوانسیون های ژنو متابعت نمایند. این گروه ها دارای عین مکلفیت دولت ها میباشند تا خطرات جنگ را به افراد ملکی کاهش داده، افراد ملکی را که در مخاصمت ها دخیل نیستند محافظت نموده و آنان و متعلقات شان را هدف قرار ندهند.

### مرور

بین ۱ جنوری و ۳۰ جون ۲۰۱۰ میلادی ۹۲۰ فرد کشته شده ای ملکی به عناصر ضد حکومت نسبت داده شده است، که ۷۲ درصد مجموع کشته شدگان ملکی را تشکیل میدهد. حقوق بشر یوناما شاهد است که عناصر ضد دولت بیشتر اهداف مشروع نظامی را مورد حمله قرار داده اند ولی منتج به قتل تعداد بیشتر افراد ملکی شده اند. عناصر ضد دولت همچنان اقدامات را مبنی بر تحت تأثیر قرار دادن افراد ملکی انجام داده که اکثراً شامل هدف قرار دادن افراد ملکی میباشد. عناصر ضد دولت اهداف نظامی را با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده، حملات انتحاری، راکت، هاون و آتش باری مستقیم مورد حمله قرار داده اند. لیکن از این تکتیک ها در محلات ملکی استفاده گردیده که اهداف نظامی در آن واضح نبوده است. تعداد از این واقعات انفجار مواد منفجره تعبیه شده و حملات انتحاری افراد ملکی مشخص را هدف قرار داده است. عناصر ضد دولت افراد ملکی را با استفاده از خشونت، ترور و اختطاف نیز متأثر نموده اند.

ثبت افراد ملکی کشته شده، منسوب به عناصر ضد دولت در شش ماه اول سال ۲۰۱۰ نظر به نوع واقعه



در نیمه اول سال ۲۰۱۰ عناصر ضد دولت استفاده از مواد منفجره تعبیه و حملات انتحاری را که از مرگ آورترین تکتیک های جنگی شمرده میشوند، شدیداً افزایش داده اند. حملات از یک فاصله مشخص<sup>۱۰</sup>، کمین گرفتن و حملات مستقیم نیز مورد استفاده قرار گرفته است.

علاوه بر آن عناصر ضد دولت کمپاین منظم را برای از بین بردن بزرگان، سران قومی و سایر افراد را که با دولت و قوای بین المللی کار و از آنان حمایت مینمایند، آغاز نموده که بیشتر شامل ترور و اختطاف میباشد. این کمپاین در بیانیه ۸ می طالبان که از تاریخ ۱۰ می آغاز عملیات "الفتح" را اعلام داشت، تقویت گرفت که در آن اظهار گردیده بود تا "اتباع امریکا، پرسونل نظامی ناتو، مشاورین خارجی، جاسوسان که منحصراً دیپلومات جلوه مینمایند، اعضای اداره کرسی، قرارداد کننده گان شرکت های امنیتی خصوصی خارجی و داخلی، قرارداد کننده گان و پرسونل شرکت های لوژیستیکی و ساختمانی نظامی و همه حامیان تجاوزگران خارجی را که برای حاکمیت بیگانه فعالیت می نمایند" را هدف قرار میدهد.

در بعضی از ساحات طالبان قادر بوده اند تا فعالیت های دولت را از طریق حمله بر ساختمان های ملکی مختل سازند مثلاً حمله بر مراکز اداری و لیسوالی ها و مکان های تعلیمی که اکثر از مواد منفجره تعبیه شده، حملات راکتی و مستقیم استفاده نموده اند. این حملات سبب خساره مالی، جانی و جراحت به افراد ملکی که در این ساختمان ها و اطراف آن مصروف کار بودند، گردیده است و افراد ملکی را از مراجعه به مقامات ولایتی و مطالبه مشوره از حکومت منع نموده اند. عناصر ضد دولت همچنان افراد ملکی را که برای دولت کار می نمایند و شامل معلمین، دکتوران، نرس ها و کارکنان امنیتی میگردند، کشته و مجروح نموده و مورد ارباب قرار داده اند. در نتیجه ثبات خدمات اساسی، دسترسی حکومت به نفوس و محافظت از آنان از بین رفته و فرسوده تر گردیده است.

## مواد منفجره تعبیه شده و حملات انتحاری

### مواد منفجره تعبیه شده

مواد منفجره تعبیه شده نسبت به هر نوع تکتیک دیگر سبب مرگ و مجروح شدن تعداد بیشتر افراد ملکی میگردد. گرچند دولت در جنوری ۲۰۱۰ استفاده از کود کیمیاوی امونیم نایتریت را که یک جزء اساسی در ساختار مواد منفجره تعبیه شده میباشد، ممنوع قرار داده بآن هم واقعات مواد منفجره تعبیه شده و تلفات ملکی بیشتر گردیده است. مواد منفجره تعبیه شده سبب مرگ ۳۷۴ (۲۹ درصد) مجموعه کشته شدگان افراد ملکی را در شش ماه اول سال ۲۰۱۰ تشکیل میدهد. واقعات رخ داده در جنوب ۶۵ درصد کشته شدگان افراد ملکی را که ذریعه مواد منفجره تعبیه شده از بین رفته اند تشکیل میدهد. تعداد کشته شدگان بوسیله مواد منفجره تعبیه شده در سراسر کشور تا ۴۴ درصد نسبت به سال ۲۰۰۹ افزایش نموده است.

عناصر ضد دولت اساساً از مواد منفجره تعبیه شده علیه مقاصد نظامی استفاده نموده اند ولی افزایش و وسعت استفاده آن سبب بیشتر شدن تلفات ملکی گردیده است. مواد منفجره تعبیه شده در کنار جاده ها، محلات تجارتي و بازارها، بیرون خانه ها و دفاتر مقامات حکومتی، در بایسکل ها و ریکشا ها جاگذاری شده بودند. مواد منفجره تعبیه شده بشکل های متفاوت منفجر میگردد -

<sup>10</sup> حملات از یک فاصله مشخص شامل حملات توسط راکت، هاوان و در بعضی حالات راکت های نارنجک انداز که بالای یک هدف نشان گرفته شده و از یک فاصله معین پرتاب میگردد.

حقوق بشر یوناما گزارشات را در مورد جاگزاری مواد منفجره تعبیه شده در بازار های پرتجمع دریافت نموده است. بتاريخ ۳۱ مارچ مواد منفجره تعبیه شده که در یک کراچی دستی جاگزاری گردیده بود در چهارشنبه بازار در ساحه باباجی ولسوالی لشکرگاه ولایت هلمند منفجر گردید. هیئت دولتی که مسوؤل تحقیق این حادثه بود تعداد کشته شدگان را ۲۴ و مجروحین را ۴۶ گزارش داد.

در بعضی حالات مواد منفجره تعبیه شده قصداً کنار دکان های فروش دی وی دی و موسیقی و دکان های شیرینی پزی جاگزاری گردیده بود. در شهر خوست دو واقعه جداگانه مواد منفجره تعبیه شده در مقابل دکان شیرین پزی بتاريخ های ۱۲ و ۲۹ می رخ داد که ۱۲ تن افراد ملکی را بشمول اطفال مجروح نمود.

واقعات مواد منفجره تعبیه شده که از راه دور کنترل میگردد و توسط حقوق بشر یوناما ثبت شده، کاروان های نظامی قوای بین المللی، پرسونل و ساختمان نیرو های امنیتی ملی افغان اعم از دفاتر پولیس و امنیت ملی را هدف قرار داده اند ولی در عین زمان در محلات پرتجمع ملکی منفجر گردیده اند که نسبت به هدف سبب خسارات ملکی بیشتر گردیده اند. در ماه اپریل دو واقعه مواد منفجره تعبیه شده اداره شده از راه دور علیه کاروان نیرو های نظامی بین المللی (جابجا شده در بایسکل) و علیه رئیس تحقیق امنیت ملی (جابجا شده در ریکشا) در شهر جلال آباد بتاريخ های ۷ و ۱۷ اپریل رخ داد که در مجموع ۳ فرد ملکی کشته و ۲۱ تن دیگر بشمول ۶ طفل زخمی گردیدند.

مواد منفجره تعبیه شده که توسط ریموت کنترل اداره میگردد در هدف قرار دادن افراد ملکی شناخته شده نیز مورد استفاده قرار گرفته است. دو واقعه در ماه جون این مسئله را بیشتر واضح میسازد. بتاريخ ۲۲ جون رئیس صحت عامه ولایت کندز هنگام بقتل رسید که مواد منفجره تعبیه شده اداره شده از راه دور در کلینیک خصوصی اش منفجر گردید که در نتیجه سه فرد ملکی دیگر نیز زخمی گردیدند. تحقیقات بعدی نشان داد که در عقب این واقعه عناصر ضد دولت داشته بودند زیرا وی از فرستادن مؤلفین و تجهیزات صحی به شورشیان که در جنگ با نیرو های دولتی زخمی گردیده بودند خود داری نموده بود. بتاريخ ۲۳ جون انفجار یک بمب اداره شده از راه دور سبب مجروح گردیدن معاون اسبق شورای ولایتی از ولسوالی بهسود ولایت ننگرهار و دو تن دیگر گردید. فرد مذکور یک شخصیت مذهبی شناخته شده و کاندید انتخابات پارلمانی سپتمبر ۲۰۱۰ بود.

استفاده نمودن عناصر ضد دولت از مواد منفجره تعبیه شده که بوسیله فشار منفجر میگردد سبب نگرانی شدید گردیده اند زیرا این مواد منفجره در کنار جاده های که از آن ترافیک و وسایط ملکی استفاده مینمایند در محلات تجارتي جاسازی میگردد که منفجر شدن آن سبب مرگ و زخمی شدن افراد ملکی میگردد. ماهیت این نوع مواد منفجره نشان دهنده آنست که این مواد میتواند توسط هر کسی منفجر گردد که اکثراً افراد ملکی میباشد.

مواد منفجره تعبیه شده اکثراً بخاطر ارعاب و انتشار ترس میان نفوس محلی استفاده میگردد که در نتیجه تحرک آنان را محدود و معیشت شانرا متأثر میسازد. در بعضی حالات طالبان به مردم محل هشدار داده اند که آنان نباید از جاده مشخصی استفاده نمایند زیرا

بتاریخ ۲۸ اپریل شش تن از افراد ملکی در بین مینی بس شان در منطقه درگی نزدیک به ولسوالی تنی ولایت خوست هنگام برخورد با مواد منفجره تعبیه شده بقتل رسیدند. در ۳ می در حادثه مشابه مواد منفجره تعبیه شده در قریه ترکی، زرمت ولایت پکتیا یک مینی بس را هدف قرار داده و منفجر گردید که ۹ تن را بشمول ۲ طفل بقتل رسانده و ۱۲ دیگر را بشمول ۴ طفل زخمی نمود.

### حملات انتحاری

در شش ماه اول سال ۲۰۱۰، ۱۸۳ تن از افراد ملکی در نتیجه حملات انتحاری بقتل رسیدند، که بیشتر از نصف آن در جنوب می باشد (۱۳۳ تن). این نمایانگر ۲۰ درصد همه کشته شدگان نسبت داده شده به عناصر ضد دولت می باشد، و ۱۴ درصد از مجموع کشته شدگان ۱۲۷۱ را در این جریان نشان می دهد. این ارقام ۲۰ درصد افزایش را نسبت به عین میعاد در سال ۲۰۰۹ و ۴۳ درصد نسبت به نیمه دوم سال ۲۰۰۹ را نشان می دهد.

حملات انتحاری قطار های نظامی بین المللی و حکومتی، پرسونل و ساختمان های نیروهای امنیتی افغان و نیرو های بین المللی را هدف قرار داده اند. حملات در پوسته ها، شاهراه ها و جاده های پرتجمع همچنان در محلات تجارتي و رهايشي که اکثراً مملو از افراد ملکی بوده، صورت گرفته است. بتاریخ ۱۸ می حمله انتحاری توسط مواد منفجره جابجا شده در واسطه نقلیه<sup>۱۱</sup> نزدیک به ساحه دارالامان شهر کابل که قطار نظامی نیرو های بین المللی را هدف قرار داده بود سبب کشته شدن ۷ و زخمی گردیدن ۴۹ تن از افراد ملکی گردید که زنان و اطفال نیز شامل آن میگردید. شش تن از پرسونل نظامی بین المللی در این حمله نیز بقتل رسیدند.

حملات انتحاری بیرون هتل ها، بالای پل ها و در محلات خرید و فروش رخ داده اند که همه مملو از افراد ملکی بوده اند. دو حمله انتحاری در جنوب: یکی در ولسوالی دهرآود ولایت ارزگان و یکی هم در شهر قندهار بتاریخ ۱۴ جنوری و ۴ فبروری در محلات پرتجمع افراد ملکی در بیرون هتل ها رخ داد که در نتیجه هر دو انفجار حد اقل ۲۳ تن از افراد ملکی کشته و ۳۴ تن دیگر زخم برداشتند؛ حمله ۱۴ جنوری فکر میشد یک انفجار قبل از وقت بوده باشد.

چنین حملات که توسط اعضای طالبان راه اندازی گردیده بود ناقض مقررات خودشان مبنی بر اجتناب از کشتار افراد ملکی می باشد که در مقرر طرز سلوک آنان در ۲۰۰۹ پیشبینی گردیده بود. ماده ۴۱ آن بیان میدارد "هنگام راه اندازی حمله انتحاری باید از کشتار افراد ملکی اجتناب صورت گیرد" ماده ۴۶ حاوی حکم عام می باشد که در آن گفته شده "مجاهدین باید نهایت سعی نمایند تا از کشتار افراد ملکی جلوگیری بعمل آید."<sup>۱۲</sup>

حقوق بشر یوناما چندین قضیه حمله انتحاری را ثبت نموده که مقامات دولت و سران قومی را هدف قرار داده اند. بتاریخ ۲۲ فبروری پسر جوانی واسکت انتحاری اش را در هدف قرار دادن یک رهبر قومی شناخته شده در حالی منفجر نمود که رهبر قومی

<sup>۱۱</sup> حمله انتحاری توسط مواد منفجره جابجا شده در واسطه نقلیه، حمله است که شخصی واسطه نقلیه را که در آن مواد منفجره جابجا شده راننده گی مینماید.

<sup>۱۲</sup> مقرر طرز سلوک طالبان ۹ می ۲۰۰۹. به لسان پشتو در صفحه انترنتی شهادت بتاریخ ۶ آگست ۲۰۰۹ نشر گردید.

اولین حمله انتحاری ثبت شده توسط یک زن در افغانستان در ولایت کنر بتاريخ ۲۱ جون رخ داد. یک خانم مواد منفجره تعبیه شده و جابجا شده در بدنش<sup>۱۳</sup> را در مقابل پوسته نیرو های پولیس ملی و نیرو های بین المللی بالای پل شولتن در ولسوالی شیگل و شولتن منفجر ساخت. حداقل یک فرد ملکی کشته و ۱۳ تن دیگر بشمول ۹ طفل زخمی گردیدند. مقامات ولایتی این حمله را محکوم نموده و به قربانیان جبران خساره پرداخت نمودند. طالبان مسوولیت این حمله را به عهده گرفتند.

با وجودیکه نیرو های دولتی و بین المللی اکثراً هدف حملات قرار گرفته اند، دو حمله انتحاری بالای مؤسسات خصوصی در شهر قندهار به تعقیب یک سلسله حملات که در داخل و اطراف شهر قندهار راه اندازی گردیده بود صورت گرفت و هدف آن افراد و تأسیسات ملکی بود که با حکومت افغانستان، مؤسسات بین المللی، و نیرو های نظامی بین المللی ارتباط داشتند. بتاريخ ۱۵ اپریل یک موتر مملو از مواد منفجره تعبیه شده در محوطه که در آن چندین موسسه بین المللی جا داشتند منفجر گردید که در نتیجه ۶ تن کشته و ۲۷ تن دیگر زخمی گردیدند. متعاقباً بتاريخ ۲۷ اپریل حمله بالای محوطه شرکت امنیتی خصوصی سبب مرگ ۴ تن از افراد ملکی و زخمی شدن ۳۰ تن دیگر گردید.

بتاریخ ۹ جون یک حمله انتحاری که در منطقه مشه کور درقریه نگهان ولسوالی ارغنداب ولایت قندهار دریک محفل عروسی در بخش مردانه رخ داد، انتحار کننده یک پسر تقریباً ۱۸ ساله بود که در نتیجه ۴۹ تن بشمول ۶ طفل کشته و ۱۰۶ تن دیگر بشمول ۱۴ طفل زخمی گردیدند. این حادثه نسبت به هر حادثه دیگر در سال ۲۰۱۰ تعداد بیشتر از افراد ملکی را بقتل رسانید. براساس چشم دید شاهدان در محفل عروسی، هدف اصلی این حمله قوماندان برنامه دفاع محلی که توسط ایالات متحده حمایت میگردد، بود. این برنامه یکی از مؤفق ترین برنامه ها در جنوب بود. تقریباً سه چهارم تلفات را افراد ملکی تشکیل میداد که به هیچ گروه امنیتی ارتباط نداشته اند. طالبان مسوولیت آنرا بعهده نگرفته و ادعا نمودند که حادثه متذکره از اثر حملات هوایی رخ داده است. چنین ادعا ها از طرف طالبان جدید نبوده و بمنظور انحراف توجه و عدم مسوولیت پذیری در وقایع که تلفات ملکی بیشتر بوده است، صورت میگردد.

### حملات انتحاری مختلط و متعدد

عناصر ضد دولت حملات انتحاری مختلط و متعدد را بصورت مکرر نسبت به هر زمان دیگر از سال ۲۰۰۱ به اینطرف انجام داده اند. در دو ماه اول سال ۲۰۱۰، عناصر ضد دولت در هر یک ماه دو حمله انتحاری مختلط را انجام داده اند که بعداً تعداد این حملات کاهش نموده است. حملات مختلط شامل حملات انتحاری با مواد منفجره تعبیه شده در بدن و واسطه نقلیه بوده که بمب گذاران از اسلحه خفیه و بمب دستی استفاده مینمایند. با وجودیکه این نوع حملات بیشتر ساختمان های دولتی را (که اکثراً اهداف مشروع نبوده اند) و مقر نظامی نیرو های بین المللی را هدف قرار میدهند که در آن تلفات ملکی کمتر بوده ولی بآن هم

<sup>13</sup> حمله انتحاری توسط مواد منفجره جابجا شده در واسطه نقلیه، حمله است که شخصی واسطه نقلیه را که در آن مواد منفجره جابجا شده راننده گمی مینماید.



بتاریخ ۲۶ فبروری یک حمله مختلط که شامل چندین حمله انتحاری میگردید محل بود وباش و مهمان خانه های خارجی را در شهر کابل مورد حمله قرار داد که در نتیجه حد اقل ۱۷ تن بشمول ۱۳ فرد ملکی کشته شدند که بیشتر آنان اتباع کشور های خارجی بودند و ۴۴ تن از افراد ملکی که بیشتر آنان افغان ها بودند، زخمی گردیدند. بتاریخ ۱۳ مارچ پنج حمله در شهر قندهار رخ داد؛ حمله انتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده جابجا شده در واسطه نقلیه در زندان سرپوزه و مقر پولیس ملی؛ دو حمله انتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده جابجا شده در بدن در ساحات مسجد سرخ، "الجدید" و دو راهی "سیمان" بوقوع پیوست. براساس گزارشات ۳۵ تن در این حمله کشته و ۷۰ تن دیگر زخمی گردیدند که تعداد کم تلفات را نیرو های ملی امنیتی افغان تشکیل میداد. طالبان مسوولیت این حملات را بعهده گرفته و دریک اعلامیه بعد از حمله دوم نیرو های آیساف را از پلان گزاری حملات بیشتر در شهر اختطار دادند.

**تحلیل حقوقی:** استفاده از مواد منفجره تعبیه شده ناقض اصل تشخیص، تناسب و احتیاط قانون بین المللی بشر دوستانه میباشد. حملاتی که در آن افراد ملکی طور مستقیم هدف قرار میگیرند و یا اینکه سبب کشتار بیشتر نسبت به آنچه نیاز نظامی نامیده میشود، میگردد درحقیقت سبب نقض قانون بشری بین المللی میگردد. با آنکه استفاده از حملات انتحاری درجریان جنگ درنفس خود ممنوع نمیشد ولی هرگاه افراد ملکی هدف قرار گیرند سبب نقض قانون بین المللی بشر دوستانه گردیده و یا با سبب شدن تلفات ملکی اصل تناسب قانون مذکور را نقض نموده و یا مرتکب عهد شکنی درمقابل قانون جنگی می گردند. علاوه تاً بیشترین حملات انتحاری بالای اهداف مشروع نظامی اصل تناسب را مد نظر نداشته و در ساحات عامه و در موجودیت تعداد زیاد افراد ملکی صورت گرفته که خود نمایانگر قصور در اتخاذ اقدامات احتیاطی برای تقلیل تلفات ملکی میباشد.

### روش های تهدید و ارباب: اختطاف ها، ترورها، اعدام ها، پوسته های غیر قانونی و شب نامه ها

درنیمه اول سال ۲۰۱۰ عناصر ضد دولت کمپاین ترویج ارباب را علیه حامیان یا آنانی را که تصور میشد از حکومت و جامعه بین المللی پشتیبانی مینمایند، تشدید نمودند. کمپاین متذکره شامل اختطاف،<sup>۱۴</sup> ترور و اعدام افراد ملکی و مقامات دولتی میگردد. حقوق بشر یوناما ۱۸۳ واقعه اعدام و ترور و ۱۶۵ واقعه اختطاف توسط عناصر ضد دولت<sup>۱۵</sup> را در شش ماه اول ۲۰۱۰ ثبت نموده است. ترور و اعدام تا ۹۵ درصد از نیمه سال ۲۰۰۹ افزایش یافته است (۱۴ درصد همه کشته شدگان توسط عناصر ضد دولت). افراد ملکی از طریق سد راه ها، پخش شب نامه ها و استفاده از سایر روش های ارباب انگیز مورد آزار و تخویف قرار گرفته اند.

عناصر ضد دولت بزرگان قومی، مقامات دولتی، افراد ملکی که برای نیرو های نظامی بین المللی منحیث مترجم، کارکنان ساختمانی کارنموده و آنانی را که تصور می شود از دولت حمایت مینمایند، هدف قرار داده اند. معلمین، کارکنان صحی، دکانداران و کارکنان مؤسسات غیر حکومتی داخلی و خارجی نیز هدف قرار گرفته اند. این اقدامات ارباب انگیز و کشتار وسیله

<sup>۱۴</sup> حقوق بشر یوناما تعداد اختطاف شدگان را در مجموع تلفات ملکی درج نموده است.

<sup>۱۵</sup> درصورتیکه یک فرد ملکی بقتل میرسد مرگ آنان به عنوان اعدام/ترور ثبت میگردد.

## اختطاف ها

عناصر ضد دولت کارکنان امدادی، صحنی و آموزشی، کارگران روز مزد، رانندگان وسایط باربری و سران قومی و سایرین را اختطاف نموده اند. دسترسی به ارقام دقیق مشکل میباشد زیرا اکثراً چنین وقایع کمتر گزارش داده میشوند. اختطاف موضوع حساس بوده و در بیشتر قضایا آنانیکه در گفتگو دخیل میباشند مایل نیستند در زمینه صحبت نمایند؛ آنانیکه رها میگردند نیز صحبت نمی نمایند و در بعضی حالات شخص اختطاف شده بقتل میرسد.

حقوق بشر یوناما در تمامی کشور واقعات متعدد اختطاف را به خصوص در جنوب و جنوب شرق که تعداد واقعات اختطاف در نیمه اول سال ۲۰۱۰ خیلی زیاد بوده، ثبت نموده است. تنها در ماه می در جنوب شرق حقوق بشر یوناما ۴۵ قضیه اختطاف را که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده ثبت نموده است. از جمله ۱۴ تن کشته و ۱۰ تن دیگر رها گردیدند، در حالیکه سرنوشت ۲۱ تن از گروگانها بشمول یک پسر ۱۲ ساله تا حال معلوم نمی باشد. اکثریت متضررین به گمان جاسوسی به دولت افغانستان و نیرو های بین المللی اختطاف گردیده بودند.

افراد ملکی اختطاف شده مکرراً بقتل رسیده، درمقابل آنان پول تقاضا گردیده و یا مورد معامله قرار گرفته اند. طور مثال بتاريخ ۱۴ ماه فبروری در ولسوالی بیلی چراغ ولایت فاریاب عناصر ضد دولت درمقابل رهایی دو تن از اعضای خانواده یک تن از بزرگان طرفدار دولت، خواهان قطع رابطه و عدم طرفداری وی از دولت و فراهم نمودن اسلحه گردیده بودند. افراد ملکی که در ولایات کنر و لغمان اختطاف گردیده بودند درمقابل تعهد براینکه از دولت حمایت نمی نمایند و بعد از پرداخت جریمه که محکمه طالبان علیه آنان وضع نموده بود رها گردیدند. عناصر ضد دولت همچنان با ایجاد پوسته های غیر قانونی به اختطاف افراد ملکی پرداخته اند.

بتاریخ ۲۳ می، ۱۱ تن از سران قومی زدران که عضو شورای انکشافی جامعه نیز بودند هنگامی که آنان به یک جلسه در قریه سید خیل ولسوالی شمال ولایت خوست روان بودند از طرف عناصر ضد دولت بالای شان آتش گشوده شد. ۵ تن از سران متذکره بقتل رسیده و ۶ تن دیگر اختطاف گردیدند که بعداً یک تن آنان بقتل رسید. بر اساس معلومات مقامات ولایتی تا تاریخ ۲۹ می محل نگهداشت ۵ تن از اختطاف شدگان معلوم نبود. ایجاد برنامه "اریکی" نیروی قومی عنعنوی که برای حفظ جان کارکنان جاده گردیز- خوست استفاده میگردیدند و یا رد تقاضا های عناصر ضد دولت توسط سران قومی مبنی بر دادن پول این پروژه به آنان، از انگیزه های احتمالی این حمله میباشد.

## ترور ها و اعدام ها

ترور ها و اعدام ها بوسیله عناصر ضد دولت تعداد زیاد افراد ملکی را در ساحات جنوب شرق و مرکزی هدف قرار داده که این رقم در جنوب رشد قابل ملاحظه داشته است. در جریان شش ماه اول سال ۲۰۱۰، عناصر ضد دولت حد اقل ۱۸۳ تن از افراد ملکی را ترور نموده اند. حقوق بشر یوناما چندین واقعه را که در آن کشتار بشمول اطفال در محضر عام صورت گرفته، ثبت نموده است.

در چهار ماه اول سال ۲۰۱۰ طور اوسط در هر هفته، ۷ تن بقتل رسیده است که این میزان در سال ۲۰۰۹ به ۳،۶ تن در هفته میرسد. براساس گزارشات دفتر امنیت و مصئونیت سازمان ملل متحد در ماه های می و جون، عناصر ضد دولت طور اوسط هر هفته ۱۸ تن را بقتل رسانیده که شامل شهردار ولسوالی برمل و معاون شهر داری ولایت قندهار میباشد. بیشتر ترور ها در جنوب افغانستان صورت گرفته که اضافه از صد تن بین ماه های جنوری و جون سال ۲۰۱۰ قربانی آن میباشند.

نیرو های امنیتی ملی افغان هدف اساسی ترور ها را در جنوب تشکیل داده اند ولی با آن هم بنظر میرسد که بیشتر افراد بشمول اعضای شورا ها، معلمین، ملاها، متعلمین و سران قومی اختطاف و به ظن جاسوسی اعدام گردیده اند.<sup>۱۶</sup> طالبان اکثراً یاد داشت های که دیگران را از عین سرنوشت اخطار داده بود بر جسد کشته شدگان ملکی گذاشته بودند.

گونه های متفاوت مقرر طرز سلوک طالبان موضوع جاسوسی را تحت پوشش قرار داده است. مقرر سال ۲۰۰۹ طرز سلوک طالبان در مورد نحوه رفتار با جاسوسان مظنون طور مفصل صراحت دارد که در آن مجازات اعدام پیشینی گردیده و برای محکوم نمودن، موجودیت دو شاهد و یا اقرار شخص کافی میباشد.<sup>۱۷</sup>

ترور عمدی افراد ملکی شامل ولسوال ها، اعضای شورا ها، بزرگان مذهبی، معلمین، پرسونل نیرو های ملی امنیتی افغان حتا در حالیکه خارج از وظیفه بوده اند، سران قومی، متعلمین، رانندگان لاری ها، دکتوران، کارکنان ساختمانی و آنانی را که برای مقامات ولایتی، نیرو های نظامی بین المللی و سازمان های بین المللی کار نموده اند، میگردد.

حد اقل ۴ تن از افراد ملکی در جریان نماز در مسجد بقتل رسیده اند. هنگام دخول به عبادتگاه ها، لازم است تا نماز گزاران اسلحه خویش را بیرون گذاشته که در نتیجه غیر مسلح بوده و از خود دفاع نمی توانند.

بتاریخ ۱۸ فبروری یک تن از سران قومی در ولسوالی دند در ولایت قندهار زمانی کشته شد که در حال ادای نماز بود. در ۹ اپریل یک عضو شورای ولسوالی در داخل مسجد در ولسوالی ژری ولایت قندهار بقتل رسید. در ۲۱ می یک ملا از ولسوالی تریزایی در ولایت خوست هنگام گزاردن نماز در مسجد بقتل رسید.

### ترور ها در قندهار

از آغاز سال عناصر ضد دولت بخصوص طالبان کمپاین کشتار عمدی و برنامه ریزی شده را راه اندازی نمودند. در جریان ماه جون ۳۷ تن کشته و ۴ تن دیگر در ولایت قندهار توسط عناصر ضد دولت زخمی گردیدند. این روند زمانی تشدید گردید که آیساف از راه اندازی عملیات قندهار بنام (همکاری برای قندهار) خبر داد. عناصر ضد دولت افراد کلیدی ملکی را بشمول بزرگان قومی و محلی، مقامات ولایتی، کارکنان امداد رسانی و سایرین را که از حکومت افغانستان و نیرو های بین المللی حمایت نموده و یا گمان میرفت حمایت مینمایند، هدف قرار دادند.

<sup>16</sup> حقوق بشر یوناما نگران است که با افشای اسناد توسط ویکی لیکس در مورد نام اشخاصیکه با دولت کمک نموده اند آنان را در معرض خطر جدی و انتقام جویانه عناصر ضد دولت قرار دهد. حقوق بشر یوناما سعی مینماید تا همه منابع آن محرم باقی بماند.

<sup>17</sup> "رهمنون برای مجاهدین" یا لایحه بار اول در نوامبر ۲۰۰۶ بوجود آمده و در می ۲۰۰۹ تجدید و دوباره به نشر رسید. طبع سوم "مقرر طرز سلوک" طالبان در جون ۲۰۱۰ به نشر رسید. حقوق بشر یوناما در حال حاضر سند سال ۲۰۱۰ را برای تحلیل بیشتر ترجمه مینماید.

حقوق بشر یوناما ۱۲ موارد ترور افراد ملکی را که توسط عناصر ضد حکومتی در شش ماه نخست سال ۲۰۱۰ در ولایت کندهار صورت گرفته ثبت نموده است. قربانیان این حوادث را غیرنظامیان در مقامات بلند دولتی و مامورین ملکی، اعضای شوراها و غیره تشکیل میدهند. به تاریخ ۲ فبروری، یک رهبر برجسته شیعه حامی دولت و از نزدیکان احمد ولی کرزی در شهر کندهار به قتل رسید. به تاریخ ۲۴ فبروری، رئیس اطلاعات و فرهنگ این ولایت، رئیس فاکولته ادبیات پوهنتون کندهار، و برادر قوماندان امنیه ولسوالی ارغستان کشته شد. به تاریخ ۱۹ اپریل، معاون شهردار کندهار در هنگام نماز در یک مسجد کشته شد. طالبان مسئولیت این قتل را به عهده گرفتند. به تاریخ ۲۱ اپریل، رئیس کوپراتیف زراعتی در ناحیه سوم شهر کندهار کشته شد. به تاریخ ۱۲ می، معاون زندان سرپوزه بعد از اینکه منزل را به قصد کار ترک مینمود به قتل رسید. به تاریخ ۱۵ جون، یک عضو شورای شاولی کوت در این شهر کشته شد.

### هدفگیری مقامات ملکی ولایتی

عناصر ضد حکومت مامورین ولایتی را با استفاده از مواد منفلقه تعبیه شده و اختطاف در سراسر کشور مورد هدف قرار داده اند. این شامل هدفگیری یک تعداد والیان و معاون والی ها میباشد. به تاریخ ۷ جنوری، معاون ولایت خوست در انفجار مواد منفلقه تعبیه شده در دفتر خود زخم برداشت. به تاریخ ۱۷ جنوری، ولسوال چشت شریف در ولایت هرات و شش فرد ملکی دیگر در یک حمله کشته شدند. ، طبق گزارشات، به تاریخ ۱۵ جون سرپرست ولسوالی سید آباد ولایت میدان وردک توسط عناصر ضد حکومتی اختطاف، و بعداً سر زده شد. به تاریخ ۱۵ جون ولسوال ارغنداب ولایت کندهار از اثر انفجار مواد منفلقه جاسازی شده در یک وسیله نقلیه، به قتل رسید.

### پوسته های غیر قانونی

در برخی موارد، عناصر ضد حکومتی خود را ملبس با یونیفورم نیرو های امنیتی افغان ساخته اند، پوسته های غیرقانونی را ایجاد و وسایل نقلیه ملکی را توقف داده اند. به آزار و اذیت مسافرین پرداخته اند، و هرگاه دریابند این افراد با دولت یا قوت های بین المللی کار مینمایند، آنها را به قتل میرسانند. در ماه می در ساحات شمالشرق، عناصر ضد حکومت ملبس با یونیفورم نیرو های امنیتی افغان، وسایل نقلیه را متوقف ساخته و مسافرین را متهم به طرفداری از حکومت نموده اند و کسانی را که کارت هویت دولت و قوت های نظامی بین المللی را با خود داشتند، به قتل رسانیدند.

به تاریخ ۱۵ می، طالبان موتر حامل شش مسافر را در یک پوسته غیرقانونی در قریه سپینه پیاله، ولسوالی تریزی ولایت خوست متوقف ساختند. مسافرین در یک محفل عروسی اشتراک نموده بودند که در حال برگشت از پاکستان بودند. به منظور تعیین اینکه آیا این مسافرین برای دولت افغانستان یا قوت های بین المللی کار میکنند، طالبان، بدون معرفی خود شان آنها را به جانبداری از عناصر ضد حکومت متهم نمودند. برای رد این ادعا ها، مسافرین کارت های هویت کار را نشان دادند. از جمله آنها، طالبان دو تن از این مسافرین را رها کردند، و چهار فرد دیگر به شمول داماد را به قتل رساندند. طبق گزارشات، داماد ترجمان قوت های نظامی بین المللی بود و سایر قربانیان با دولت افغانستان و یا شرکت های خصوص امنیتی کار میکردند. طالبان قربانیان را متهم به جاسوسی نموده و مسئولیت این حادثه را بدوش گرفتند.

طبق گزارشات بدست آمده، عناصر ضد دولت این پوسته های غیرقانونی را در مناطق جنوبی، جنوب شرقی، شرقی و مرکزی ایجاد نموده اند. عناصر ضد دولتی از این پوسته ها برای گرفتن پول از افراد ملکی و همچنان منحيث وسیله ای برای تهدید سیستماتیک افراد که برای حکومت افغانستان و قوت های بین المللی کار میکنند، استفاده مینمایند. آنها افراد ملکی را در این

### شبنامه ها

شبنامه های که از طرف عناصر ضد دولتی در سراسر کشور توزیع میگردند، اکثراً در ساحات عامه، به شمول مساجد و ساختمان های حکومتی نصب میگردند، و به مردم هشدار میدهند تا از دولت افغانستان و قوت های بین المللی خود را دور نگهدارند. آنها در این نامه ها مردم را اخطار میدهند تا دختران و پسران شان را به مکاتب نه فرستند، و به استادان و مامورین دولتی هشدار میدهند تا کار با حکومت را توقف دهند. در ماه می، عناصر ضد دولتی شبنامه های را در ولایت لوگر، کنر، بدخشان و بلخ توزیع نمودند و مردم را اخطار دادند تا با از همکاری با مقامات ولایتی یا جامعه بین المللی خود داری ورزند و صفوف نیرو های امنیتی افغان را ترک بگویند. همچنان، این نامه ها پیام های ضد آموزش زنان را پخش و مردم را خطار داده در صورتیکه به این هشدار ها توجه نه نمایند مجازات خواهند شد.

### حمله بر زنان و کودکان<sup>۱۸</sup>

مواد منفلقه تعبیه شده و حملات انتحاری توسط عناصر ضد دولتی در نیمه اول سال ۲۰۱۰ موجب بیشترین تلفات زنان و اطفال گردیده است.

حقوق بشر یوناما ۳۹ واقعه تلفات زنان و ۷۴ واقعه تلفات اطفال را که در نیمه اول سال ۲۰۱۰ از اثر انفجار مواد منفلقه تعبیه شده و حملات انتحاری به عمل آمده، ثبت نموده است. این گزارش ۴۴ درصد افزایش را در تلفات زنان و ۱۵۵ درصد افزایش را در تلفات اطفال در مقایسه به سال ۲۰۰۹ نشان میدهد.<sup>۱۹</sup> به تاریخ ۶ جنوری، یک وسیله منفجره در یک ساحه پر جمعیت که اطفال دور یک کاروان نظامی بین المللی و پولیس ملی افغان در ساحه ایسارک مزینه ولسوالی رودات ولایت ننگرهار جمع شده بودند، منفجر گردید که موجب قتل چهار طفل و جراحت ۶۸ تن دیگر گردید. ۵۶ تن این مجروحین را اطفال مکتب تشکیل میداد. بنابر گزارشات، وسیله منفجره دست ساخت خانه بوده و مملو از گلوله ها و سایر اشیای تیز (میخ، شیشه، پیچ) بوده است.

مواد منفجره جاسازی شده در کنار سرک که با وسایل نقلیه غیرنظامیان اصابت نموده، باعث تلفات زنان و اطفال گردیده است. موضوع مورد نگرانی عبارت از جابجایی این مواد منفلقه در مارکیت یا بازار های پر ازدحام میباشد، و در برخی موارد، این مواد در بایسکل ها استفاده شده یا در کنار سازمان ها و تاسیسات مثل پارک ها، که زنان و اطفال در آن رفت و آمد دارند، جاسازی شده اند.

<sup>18</sup> در آگست ۲۰۱۰، نماینده ویژه سر منشی در امور اطفال در جنگ مسلحانه، یک گزارش سالانه را در مورد تخلفات که در برابر اطفال در نبرد مسلحانه در افغانستان صورت گرفته، به نشر خواهد سپرد. حقوق بشر یوناما از این واقعات در این گزارش غرض شرح نگرانیها در مورد اطفال متاثر از جنگ استفاده نموده است. برای گزارش دهی عمیقتر در مورد نقض حقوق اطفال در نبرد مسلحانه در افغانستان، به گزارش نماینده ویژه سر منشی در امور اطفال در نبرد مسلحانه توجه فرمائید.

<sup>19</sup> طبق گزارش مرکز هماهنگی ماین پاک افغانستان، در نیمه نخست سال ۲۰۱۰، ۳۰۱ غیرنظامی قربانی ماین ها و بقایای مواد منفلقه انفجار نشده بوده اند و ۱۸۵ این کشته شدگان را اطفال تشکیل میدهند.

به تاریخ ۲۸ فروری، حداقل ۱۲ فرد ملکی، به شمول سه زن و دو طفل کشته و سه زن و دو طفل دیگر زمانی جراحات برداشتند که موتر حامل شان در ساحه خواجه جمال ولسوالی نوزاد ولایت هلمند با مواد منفلقه تعبیه شده تصادم نمود. به تاریخ ۴ اپریل، چندین عضو یک خانواده، به شمول سه زن و یک طفل یک ساله کشته شدند و دو پسر نوجوان و یک دختر سه ساله در مرکز ولایت غزنی زمانی مجروح گردیدند که موتر حامل شان با یک وسیله مواد منفجره در نزدیک یک پوسته امنیتی پولیس تصادم نمود.

یک موضوع ترسناک کشتن خودسرانه اطفال توسط عناصر ضد دولت به گمان جاسوسی برای دولت بوده است. حقوق بشر یوناما چهار قضیه جداگانه را ثبت نموده است که عناصر ضد دولت اطفال را بعد از ادعای جاسوسی بالای شان اختطاف و اعدام نمودند. به تاریخ ۸ مارچ، یک طفل ۱۷ ساله توسط طالبان در قریه شیخ یاسین، ولسوالی چک وردک در شب از خانه بیرون کشیده شد، و بعد جسدش در صبح همان شب بدست آمد. طالبان او را متهم به فعالیت در دولت نموده بودند. به تاریخ ۲۹ جون، یک طفل ۱۲ ساله در محضر عام در مرکز ولسوالی واعظ ولایت غزنی توسط عناصر ضد دولت اعدام گردید. انگیزه قتل این پسر معلوم نیست. به تاریخ ۱۰ جون، یک طفل هفت ساله در محضر عام در ولسوالی سنگین ولایت هلمند توسط طالبان به دار زده شد. هرچند که کشیدگی های قومی میتواند عامل این کار باشد، طالبان او را متهم به جاسوسی به دولت نمودند.

ادامه جنگ تاثیرات شدید را بالای زنان و اطفال داشته است. دسترسی به خدمات اساسی، مانند صحت و تعلیم و تربیه شدیداً متاثر گردیده اند. عناصر ضد دولتی داکتران و کارمندان صحتی، به شمول واکسیناتوران را کشته و مجروح نموده اند. این حملات نه تنها کیفیت خدمات موجود و مورد نیاز افغان ها را متاثر نموده، بلکه دسترسی به مراقبت صحتی را نیز متضرر ساخته است. در نتیجه، مکاتب ازبین رفتند و یا بصورت موقت یا دائمی بسته شدند و فرصت های تعلیمی برای هزاران طفل، به خصوص در مناطق جنوبی، جنوب شرقی، شمالی و مرکزی ضایع شده اند. شورای حقوق بشر ملل متحد در جولای ۲۰۱۰ یک قطعنامه<sup>۲۰</sup> را تصویب نمود که آماج مکاتب و شاگردان، بخصوص شاگردان اناث را در این کشور محکوم نموده است.

شبنامه های عناصر ضد دولت بیشتر در مناطق جنوبی، جنوب شرقی، مرکزی و شمالی منتشر میگردند که به استادان و شاگردان هشدار میدهد تا شامل مکاتب نگردند. به تاریخ ۲۹ فروری، آمر مکتب دخترانه در پلخمری، مرکز ولایت بغلان، نامه های تهدیدآمیز را از سوی طالبان دریافت نمود، که به او هشدار داده بود تا دروازه مکتب را ببندد، در غیر آن کودکش را خواهند کشت. حقوق بشر یوناما قضایای را در دست دارد که طالب ها مواد منفلقه تعبیه شده در راهای که مورد استفاده شاگردان اناث قرار دارند، جاسازی نموده اند و تلفات ملکی را به بار آورده است.

## حسابدهی

عناصر ضد دولت با معافیت در افغانستان فعالیت مینمایند. حقوق بشر یوناما می بیند که طالبان درحالیکه تعهد نموده اند تا از تلفات افراد ملکی خود داری می ورزند، به شمول آنهاییکه در چندین ماده مقررات سلوکی طالبان در سال ۲۰۰۹ گنجانیده شده، هیچ

<sup>20</sup> این قطعنامه یک قطعنامه مشترک میان افغانستان و ایالات متحده امریکا میباشد. این قطعنامه به اتفاق آراء به تصویب رسیده است. این قطعنامه در یک اعلامیه مطبوعاتی ملل متحد که به تاریخ ۲۶ جولای ۲۰۱۰ صادر شد، اعلان گردید.

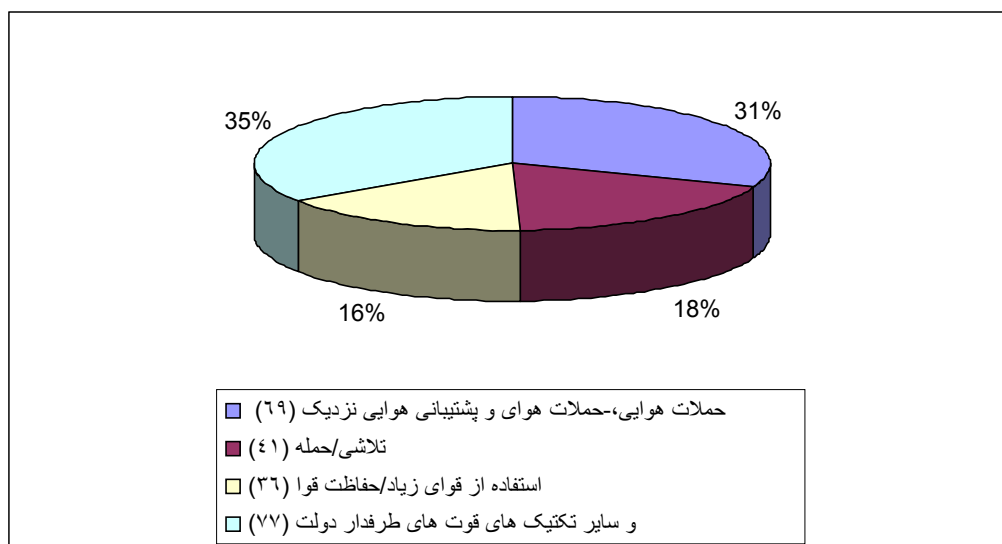
تحت قانون جزای داخلی، قوانین بین المللی بشر دوستانه و مقررات حقوق بشری قابل اجراء، حکومت افغانستان نتوانسته است تا مرتکبین به شمول عناصر ضد دولت را بخاطر تخلفات شان، مورد تحقیق قرار داده، دستگیر و مجازات نماید. نظام قضائی ضعیف و فاقد منابع در افغانستان نمیتواند معیار های مناسب محاکمه را برای افراد متهم و یا عدالت برای قربانیان تامین نماید. با تمرکز روی پروسه مصالحه و ادغام مجدد میان دولت و آن عده طالبانیکه از خشونت دست بردار میشوند و به قانون اساسی احترام میگذارند، حکومت حالت معافیت را با اعلان عفو عمومی و ادغام مجدد برای کسانیکه در جریان جنگ مرتکب جرایم سنگین شده اند، بیشتر ساخته است. درعین حال، چنین اعمال محافظت افراد ملکی را به خطر مواجه ساخته و خلای حفاظت و حسابدهی که در افغانستان وجود دارد را عمیقتر میسازد.

## نیرو های طرفدار دولت و حفاظت از غیر نظامیان

### مرور

بین جنوری و جون ۲۰۱۰، ۳۸۶ واقعه تلفات غیر نظامیان (کشته و زخمی) به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شده است. حقوق بشر یوناما ۲۲۳ واقعه قتل و ۱۶۳ واقعه جراحی را ثبت نموده است. این ارقام یک کاهش ۲۹ درصد را در تلفات غیر نظامیان توسط نیرو های طرفدار حکومت نسبت به سال ۲۰۰۹ نشان میدهد. برای نیمه اول سال ۲۰۱۰، حقوق بشر یوناما ۶۹ واقعه تلفات غیر نظامیان را که از اثر حملات هوایی (۳۱ درصد از تلفات ۲۲۳ غیر نظامی توسط نیرو های طرفدار حکومت) به عمل آمده، ثبت نموده. تلفات ۴۱ نفر در تلاشی و دستگیری، (۱۸ درصد مجموع تلفات افراد ملکی توسط نیرو های طرفدار حکومت)، و ۳۶ واقعه تلفات (۱۶ درصد مجموع تلفات که توسط نیرو های طرفدار حکومت صورت گرفته) عمدتاً به حادثاتی که فیر توسط نیرو های دولت و همکاران شان بخاطر نزدیک شدن به کاروان ها و مراکز نظامی و یا عدم توجه رانندگان وسایط به علامت هوشدار دهنده صورت می گیرند، نسبت داده شده است. حقوق بشر یوناما ۴۲ واقعه قتل و ۲۵ واقعه جراحی زنان، ۵۱ واقعه قتل و ۲۶ واقعه جراحی کودکان را که توسط نیرو های طرفدار حکومت در شش ماه نخست ۲۰۱۰ صورت گرفته، ثبت نموده است. این یک کاهش ۴۲ درصد در تلفات زنان و کاهش ۵۰ درصدی در تلفات اطفال را توسط نیرو های طرفدار حکومت در مقایسه با سال ۲۰۰۹ نشان میدهد.

ثبت تلفات غیر نظامیان توسط قوت های حامی دولت در شش ماه نخست ۲۰۱۰ با نوعیت واقعه



رهنمود های آیساف در امر مبارزه با شورشیان، دستور های تکتیکی و اعلامیه های زیاد فرمانده آیساف جهت کاهش تلفات افراد ملکی نشان میدهد که از جنوری الی جون ۲۰۱۰ کاهش در تلفات و جراحی غیر نظامیان بوجود آمده است. باوصف آن هم، حقوق بشر یوناما تذکر میدهد که کشتار، زخمی شدن، بازداشت خودسرانه و یا تخریب منازل غیر نظامیان در برخی عملیات های نظامی بین المللی و نیرو های امنیتی افغان کماکان ادامه داشته است.



تلاش های قوت های بین المللی جهت کاهش تلفات افراد ملکی در سپتمبر و ديسمبر ۲۰۰۸ با دستور های تكتيكي و يك دستور در جولای ۲۰۰۹ که حملات هوایی<sup>۲۱</sup> را محدود میسازد، آغاز گردید. کاهش کلی در تلفات غیر نظامیان ناشی از حملات هوایی (تاکتیک که منجر به تلفات گسترده غیر نظامیان توسط قوت های بین المللی میگردد) نشان میدهد باوصف اینکه نیرو های بیشتر در سال ۲۰۱۰ به افغانستان آمدند، تصامیم قوت های بین المللی از افزایش در تلفات افراد ملکی جلوگیری نموده است. در سال ۲۰۱۰، آیساف با ارائه دو دستور که قوت های آیساف و امریکا آنرا بکار میبرند، اقدامات بیشتر را جهت کاهش تاثیر عملیات بین المللی اتخاذ نمود. دستور تاکتیکي ۲۳ جنوری ۲۰۱۰ در مورد حملات شب هنگام و بررسی طرز العمل های عملیاتی معیاری درباره واقعات (که فیر توسط نیروهای دولت و همکاران شان بخاطر نزدیک شدن به کاروان ها و مراکز نظامی و یا عدم توجه رانندگان وسایط به علامت هوشدار دهنده صورت می گیرند) به تاریخ ۱۹ فبروری ۲۰۱۰ به نشر رسید و در ۱۹ اپریل ۲۰۱۰ تجدید گردید.

حقوق بشر یوناما از اواسط جولای ۲۰۰۹ الی جون ۲۰۱۰ واقعاتی را که حملات هوایی باعث تلفات وسیع غیر نظامیان گردیده باشد، مشاهده نه نموده است. این نشان میدهد که وفادار ماندن قوت های بین المللی به محدود نمودن هدفگیری ساحات مسکونی از تلفات وسیع غیر نظامیان جلوگیری نموده است.

مطابق به گزارشات رسانه ها، به تاریخ مارچ ۲۰۱۰ فرمانده آیساف اکثریت قوت های خاص امریکا را تحت قومانده خود در آورده تا هماهنگی بیشتر را در عملیات نظامی تامین نماید. این برای حقوق بشر یوناما مشکل است تا تشخیص نماید که قوت های خاص در عملیات های مشخص شامل بوده اند، زیرا خیلی از شاهدان و قربانیان نیرو های عادی را از قوت های خاص تفریق نمیتوانند. گذشته از آن، مردم در مورد اکثر عملیاتی که در آن قوت های خاص شامل آن اند آگاهی ندارند و یا معلومات محدود در پاسخ به تقاضا در مورد این عملیات در دسترس شان قرار میگیرد.

حقوق بشر یوناما در برخی موارد تحقیق نموده که قوت های خاص در استفاده از نیروی بیشتر، بدرفتاری و کشتار و زخمی ساختن غیر نظامیان دخیل بوده اند. در واقعاتی در شهر گردیز که به تاریخ ۱۲ فبروری رخ داد و باعث تلفات غیر نظامیان گردید، و حمله هوایی ۲۱ فبروری در ولایت ارزگان که ۲۱ غیر نظامی کشته شد، قوت های ویژه در آن شامل بودند (به صندوق زیر مراجعه نمایید). حقوق بشر یوناما از اقدام برای منسجم نمودن بهتر عناصر معین قوت های ویژه در سلسله مراتب فرماندهی آیساف، استقبال مینماید. هر چند، معلومات بیشتر در مورد اینکه چه تعداد نیرو و کدام جزواتام قوت های ویژه تحت فرماندهی قوماندان آیساف

<sup>21</sup> به تاریخ ۴ اگست ۲۰۱۰، قوماندان آیساف یک دستور تاکتیکي جدید را که رهنمود را برای "استفاده منظم از قوا" در حمایت از عملیات قوت های آیساف و امریکا در افغانستان ارائه مینماید، صادر نمود. این دستور تكتيكي جاگزین دستور ۲۰۰۹ میگردد. اعلامیه مطبوعاتی صدور دستور آیساف نشان میدهد، "در حالیکه بر اهمیت تلاش ها جهت کاهش تلفات غیر نظامیان در عملیات تاکید میوزیم، همچنان بر حق و مکلفیت قوت های خود مبنی بر دفاع از خود شان و نیرو های ائتلاف و افغان که باهم یکجا کار میکنیم، تاکید میوزد." در یک بخش غیر محرمانه این رهنمود آمده است، ما (آیساف) باید تلاش های خود را جهت کاهش تلفات غیر نظامیان به حداقل آن دو برابر سازیم. مرگ هر فرد افغان داعیه ما را تقلیل میدهد. اگر ما از قوای زیاد استفاده نمائیم یا برخلاف اصول مبارزه با شورش عمل نمائیم، پیروزیهای تكتيكي مان میتواند یک عقب نشینی استراتژیک ثابت شود. " قوماندان آیساف دستور تكتيكي جدید را صادر مینماید، " نشر خبر آیساف به تاریخ ۴ اگست ۲۰۱۰.

### موقعیت تاسیسات نظامی

طوری که در گزارشات قبلی تذکر یافته، حقوق بشر یوناما نگرانی خود را از ایجاد پایگاه های نظامی و پوسته های امنیتی در نزدیکی ساحات مسکونی ابراز میدارد. حقوق بشر یوناما واقعات زیاد را ثبت نموده است که در آن عناصر ضد دولت بالای قوت های بین المللی و افغان، پوسته های نظارتی و پایگاه ها در شهر ها و ساحات مسکونی، هاوان و راکت شلیک نموده اند. اکثراً هاوان ها به هدف مورد نظر اصابت نموده و باعث کشته و جراحت و تخریب اموال غیرنظامیان شده است. واکنش های تلافی جویانه قوت های بین المللی با از استفاده از توپخانه بالای موقعیت های مشکوک عناصر ضد دولتی نیز همان خسارات را به بار آورده است.

حقوق بشر یوناما واقعات زیادی را در عملیات مشترک در ولسوالی های مارجه و نادعلی ولایت هلمند ثبت نموده که پوسته های ایجاد شده توسط قوت های بین المللی از گشت و گذار مردم، بخصوص مجروحین که خواهان کمک های صحی بوده اند، جلوگیری نموده است. در پایان عملیات، قوت های دولتی و بین المللی در ساحات مسکونی اقامت اختیار نموده اند و غیرنظامیان را در معرض تهدید بیشتر طالبان قرار داده اند. رهنمایی قوماندان آیساف برای عملیات مبارزه با شورشیان یک رویکرد متمرکز برای مردم را بوجود آورده که مبتنی بر حمایت مردم افغانستان با ایجاد یک محیط امن برای انکشاف میباشد. با مستقر ساختن پایگاه های نظامی در داخل و نزدیک به ساحات مسکونی، بخصوص در ساحات متاثر از جنگ، غیرنظامیان با خطر بیشتر مواجه گردیده اند. در چنین ساحات، غیرنظامیان افغان نه تنها با حملات نامتناسب عناصر ضد دولتی مواجه میگرددند بلکه با شلیک هاوان و راکتهای قوت های بین المللی که به هدف نمیرسد و سهواً به ساحات مسکونی اصابت میکند و باعث کشته و زخمی شدن شان میگردد، روبرو بوده اند.

### عملیات های وسیع نظامی

#### عملیات مشترک در ولایت هلمند

جوامع متاثر از جنگ به حقوق بشر یوناما خبر داده اند که آنها از انجام عملیات وسیع نظامی ناراضی اند به باور آنها این عملیات باعث نا امنی بیشتر گردیده و از باشندگان آن محافظت نه مینماید. به گونه مثال، عملیات مشترک در ولسوالی های نادعلی و مارجه ولایت هلمند که در فبروری ۲۰۱۰ توسط نیرو های طرفدار دولت صورت گرفت، از مردم محل بصورت درست حفاظت نه نمود. الی ۲۳ جون، حقوق بشر یوناما حداقل ۷۴ واقعه قتل افراد غیرنظامی را در ولسوالی مارجه ثبت نموده است. قتل ۲۹ نفر به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شده، این درحالیست که عناصر ضد حکومت نیز مسئول مرگ ۳۲ نفر خوانده شده اند و کشته شدن ۱۳ نفر غیرنظامی دیگر توسط طرف نامعلوم صورت گرفته است. در عملیات ۱۳ الی ۳۴ فبروری در مارجه غیرنظامیان زیاد از اثر استفاده مواد منفلقه تعبیه شده، حملات هوایی، واقعات حفاظتی قوا کشته و مجروح گردیده اند. بنابر گزارش کمشنری عالی ملل متحد در امور مهاجرین الی ۱۳ جون، ۳،۷۱۹ خانواده از اثر این نبرد ها بی جا شده اند.

از پایان عملیات نظامی در ولسوالی مارجه به اینسو، آزار و اذیت خشونت آمیز غیرنظامیان از سوی طالبان در این ساحه به یک نگرانی مبدل شده است. آنها غیرنظامیان را اختطاف و اعدام نموده اند. هدف قرار گرفتن شامل ساکنین محل، معلمین،

از اواخر فروری تا پایان ماه جون، تعداد زیاد از غیرنظامیان در واقعات تهدیدآمیز از بین رفته اند. در نتیجه، افراد زیادی که از این ساحه بیجا گردیده اند، نمیخواهند دوباره برگردند و روند عودت خیلی کند بوده است. ادامه خشونت توسط طالبان در ولسوالی مارجه با استفاده زیاد از مواد منفلقه تعبیه شده و ماین ها، زندگی روزمره افراد ملکی را شدیداً متاثر ساخته است. غیرنظامیان نمیتوانند بطور آزاد گشت و گذار نمایند، اطفال دسترسی به تعلیم<sup>۲۲</sup> و تربیه<sup>۲۳</sup> را ازدست داده اند زیرا اکثر مکاتب مسدود گردیده، و اشتراک در پروژه های انکشافی خیلی دشوار بوده است.

### عملیات همکاری در ولایت کندهار

عملیات همکاری<sup>۲۳</sup> در ولایت کندهار، مطابق با مقاله ماه می ۲۰۱۰ سر منشی ناتو،<sup>۲۴</sup> عبارت از یک کمپاین برای تغییر وضعیت سیاسی جهت ارتقاء تدریجی امنیت، تقویت حکومتمداری و توسعه اقتدار دولت در ساحات کلیدی ولایت کندهار که تحت نفوذ شورشیان قرار دارند، می باشد. هدف در مرحله نخست این است تا برای حفاظت، یک قوای موظف حلقه وی امنیتی (کمر بند امنیتی) از پوسته های امنیتی قوت های افغان برای کنترل تمام نقاط دسترسی به شهر کندهار ایجاد گردد. فعالیت قوت های امنیتی افغان بالای ولسوالیهای دورافتاده ای مانند ژیری، ارغنداب، و پنجوایی با حمایت قوت های بین المللی برای جلوگیری از عملیات های رزمی متمرکز خواهد بود. قوت های افغان و بین المللی مرحله دوم عملیات همکاری را به تاریخ ۲۱ جولای به سطح پائین در ولسوالی ارغنداب آغاز نمودند.

خیلی از رهبران محلی از ولسوالی های اطراف شهر کندهار، که با حقوق بشر یوناما ملاقات نمودند، مخالفت قوی خود را با فعالیت قریب الوقوع نیرو های طرفدار دولت ابراز نمودند. این بزرگان ادعا دارند که چنین عملیات محلات شان را نه از شر طالبان حفاظت و نه امنیت این محیط را بهبود میبخشد، بلکه اوضاع ولسوالیهای شان را بیشتر نا امن خواهد ساخت. بزرگان محل اظهار داشتند که هیچ فعالیت نظامی قریب الوقوع نمیتواند از فعالیت طالبان در منطقه جلوگیری نماید بلکه موجب تلفات بیشتر افراد ملکی میگردد و خانه و حاصلات شان را از بین میبرد. آنها به خصوص در مورد ناتوانی قوت های بین المللی در تشخیص طالبان از غیرنظامیان (حتی با استفاده بیومتریک ها توسط قوت های بین المللی) و استفاده طالبان از غیرنظامیان به حیث سپر بشری، جنگ های پارتیزانی آنها و استفاده بیشتر از مواد منفلقه و ماین ها نگران اند. این بزرگان نگرانی خود از عدم آگاهی فرهنگی قوت های بین المللی در اجرای عملیات ها، تخریب اموال و ازدست دادن معیشت، بخصوص از دست دادن حاصلات شان که ناشی از عملیات های نظامی است را ابراز نمودند. آنها تاکید نمودند که پخش پلان های آیساف مبنی بر راه اندازی عملیات نظامی، طالبان را واداشته است تا مواد منفلقه بیشتر را جابجا نمایند و کمپاین تهدید علیه رهبران طرفدار حکومت را تقویت بخشیدند.

<sup>22</sup> طبق یک تعداد منابع یوناما، از زمان پایان عملیات بزرگ در ۲۵ فروری ۲۰۱۰، تنها یک مکتب در این شهر بازگشایی گردیده است.

<sup>23</sup> عملیات همکاری توسط دولت افغانستان و قوت های امنیتی افغان رهبری میگردند و توسط آیساف حمایت میگردند. این یک سلسله فعالیتهاست که هدف آن ارتقاء ثبات و امنیت در شهر کندهار و ولسوالیهای دور دست آن میباشد. این به سه مرحله تقسیم گردیده است. مرحله اول آن عبارت از امنیت بیشتر در شهر کندهار که در حال جریان است، مرحله دوم پاکسازی ولسوالی ارغنداب الی ۱۰ آگست ۲۰۱۰، و مرحله سوم پاکسازی ولسوالیهای پنجوایی و ژیری میباشد، که بعد از

انتخابات ۱۸ سپتمبر آغاز میگردد. منابع یوناما معلومات را در مورد عملیات مشترک در اختیار قرار میدهد.

<sup>24</sup> طالب ها ضربه می خورند، اما برنده نیستند، " اندرس فوگک رسمیسن، نیویارک تایمز، ۲۴ می ۲۰۱۰.

این بزرگان همچنان ابراز داشتند، هرچند شوراهاى زیاد میان مقامات ولایتی، قوت های بین المللی و مردم متأثر از جنگ دایر گردیده است تا در مورد عملیات آینده باهم بحث نمایند، اما نگرانی ها و تقاضای بزرگان بصورت جدی در نظر گرفته نشده است. طوریکه یکی از بزرگان ولسوالی پنجوایی به حقوق بشر یوناما اظهار داشت، "جلسات فقط بنام دایر میشوند، هر آنچه را که ما میگوییم آیساف و حکومت آنها را در نظر نمیگیرند زیرا که ما از ولسوالیها هستیم.. این درست نیست، و این کار یک توهین است. اکثرآ از عکاسان و کمره های تلویزیونی دعوت صورت میگیرد تا این جلسات را فلمبرداری نمایند. در پاکستان، طالب ها تلویزیون را میبینند و من را میبینند که با والی نشسته، آنجاست که آنها تصمیم به کشتن من می گیرد. از این جهت، زمانیکه یک جلسه فقط بنام دایر میگردد، نخست من خود را به خطر مواجه میسازم، و بعد توهین میشوم.

از بدو اعلان کمپاین نظامی در اوایل ۲۰۱۰، غیرنظامیان در ولایت کندهار و ولسوالی های اطراف آن شاهد قتل ها، حملات، تهدیدات و ارباب از سوی عناصر ضد دولت بوده اند، و حقوق بشر یوناما آن را ثبت نموده است. غیرنظامیان اکثرآ هدف این عناصر بوده اند. پخش خبر عملیات و فعالیت های قریب الوقوع نظامی به نظر میرسد که فعالیت طالبان را در ولایت کندهار بیشتر ساخته زیرا که تعداد زیاد غیرنظامیان طی شش ماه نخست ۲۰۱۰ نسبت با سایر مناطق با استفاده از مواد منفلقه و حملات انتحاری ازین رفته، اختطاف شده و به قتل رسیده اند..

### عملیات های دستگیری و تلاشی / حملات شبانه

"حتا زمانیکه بالای دشمنان من چنین اتفاقی بی افتد من با ایشان همدردی خواهم کرد."

گفتگوی حقوق بشر یوناما با یک تن از بزرگان ولسوالی ارغنداب ولایت کندهار که در اپریل ۲۰۱۰ در یک حمله شبانه گیر مانده بود.

### نگرانی های غیرنظامیان

حقوق بشر یوناما با تعداد زیاد از غیرنظامیان افغان در مورد اینکه دستگیری و تلاشی، بخصوص حملات از طرف شب، چه تاثیرات بالای جوامع شان داشته و اینکه چگونه این واقعات موجب خشم، بی باوری و تنفر شان در برابر جامعه بین المللی میگردد، صحبت نموده است. نگرانی های در مورد حملات شب هنگام یک گپ جدید نبوده، و بحث روی این موضوع اکثرآ در ارتباط به نیاز یا دلیل این تلاشی متمرکز نبوده، بلکه اینکه این تلاشی ها چگونه صورت میگیرند و چي تعداد غیرنظامیان از اثر آن کشته شده اند. طبق گزارش دستور تکتیکی جنوری ۲۰۱۰، در صورت امکان، قوت های امنیتی افغان باید رهبری تمام حملات شبانه را به عهده گیرند. قوت های ویژه نیز حملات شبانه را با سایر گروه های طرفدار دولت انجام بدهند. حقوق بشر یوناما تذکر میدهد که رقم حملات شبانه که منجر به تلفات غیرنظامیان میگردد احتمالاً بالاتر از رقمی است که حقوق بشر یوناما با در نظر داشت نبود معلومات و شفافیت در حملات شبانه ثبت نموده است.

در شش ماه نخست ۲۰۱۰، حقوق بشر یوناما ۱۳ حمله شب هنگام را که در نتیجه آن ۴۱ نفر کشته و ۸ زخمی گردیده، در مقایسه با ۲۶ حمله شبانه در همین مدت در ۲۰۰۹ که منجر به قتل ۷۵ و جراحت ۲۹ تن گردید، ثبت نموده است. این رقم یک کاهش ۴۵ درصد تلفات غیرنظامیان توسط گروه های طرفدار حکومت را در حملات شبانه نشان میدهد. غیرنظامیان اکثرآ در اثر این حملات، بطور خود سر بازداشت گردیده اند و اموال شان ازین رفته است.

یک تعداد زیاد از مردمان متأثر به حقوق بشر یوناما اظهار داشته اند که نبود شفافیت و حسابدهی در اجرای این حملات یک نگرانی عمده میباشد. این نگرانی عبارتند از ناتوانایی در تشخیص اینکه کدام قوت ها این حملات را انجام داده، عدم تحقیق و پیگرد موثر برای تخلفاتی که در جریان یک حمله بوقوع پیوسته، نبود معلومات در مورد موقعیت بازداشت شدگان، عدم دسترسی به معالجه صحیح برای اشخاص مجروح و ناتوانایی دریافت جبران برای ضایعات بشری، زخمی شدن و تخریب اموال. آنها به حقوق بشر یوناما میگویند که اکثر اوقات پایگاه های نظامی به آنها جواب رد میدهند، آنها را نادیده میگیرند و بطور مکرر معلوماتی برای شان داده میشود اما بدون اینکه در موقع جستجوی جبران خساره از قوت های بین المللی، بیشتر تعقیب گردد. آنها همچنان از نا آگاه بودن قوت های مشخص در مورد فرهنگ و حساسیت مردم در مورد تجاوز به منازل مردم، بخصوص در شب، خاصاً تلاشی زنان توسط مردان و نقض عزت زن، شهرت و آینده خانواده خبر دادند، و نگرانی های شان را از ارائه اطلاعات غلط برای این قوت ها در تلاشی منازل و افزایش تلفات غیرنظامیان ابراز نمودند.

### رهنمود تکتیکی جنوری ۲۰۱۰

فرمانده آیساف این را درک نموده که مردم نسبت به سایر تکتیک های که از طرف قوت های طرفدار دولت بکار میروند بیشتر از حملات شبانه قوت های بین المللی ناراض اند. دستور تکتیکی جنوری ۲۰۱۰ برخی این نگرانی ها را رفع و قوت های آیساف و امریکا آنها را اجراء مینمایند. حقوق بشر یوناما میگوید، رقم حملات شبانه را که این بخش ثبت نموده و اکثراً باعث تلفات غیرنظامیان میگردد، کاهش پیدا کرده و میتواند در تطبیق این دستور کمک نماید. دستور نشان میدهد "قبل از اجراء یک حمله شبانه در ساحات مسکونی، نخستین و بهترین جریان عمل این است تا سایر گزینه های ممکنه را جستجو نمود، رهبری را به افغان ها سپرد و عملیات را با مامورین دولتی افغان، قوت های امنیتی افغان و بزرگان محل هماهنگ ساخت. قبل از آغاز عملیات، باید به زودترین فرصت ممکنه<sup>۲۵</sup> قوت های امنیتی افغان را در جریان حملات شبانه و در روند پلانگذاری قرار داد و نمایندگان دولت را در مورد آگاهی داد.

با وصف صدور دستور تکتیکی و کاهش در تلفات غیرنظامیان در حملات شبانه در نیمه نخست ۲۰۱۰، حقوق بشر یوناما نمونه های را از بدرفتاری از قبیل استفاده قوای زیاد علیه ساکنین یک منزل، به شمول زنان و اطفال، تخریب اموال و سرقت اجناس در بعضی حملات ثبت نموده است. در بعضی حالات، حقوق بشر یوناما ادعاهای از بدرفتاری و دشنام به زنان و اطفال را نیز ثبت نموده است. طبق گزارشات، این بدرفتاریها حتی در حضور قوت های امنیتی افغان و در بعضی حالات در نتیجه فعالیت های مستقیم شان صورت گرفته اند.

علاوئاً نظر به فقدان شفافیت در حملات شبانه، اکثراً مردم و سایرین اینرا نمیدانند که آیا با بزرگان محل مشورت صورت گرفته و گزینه های بدیل مانند محاصره هدف الی بامداد، در نظر گرفته شده است یا خیر. هیچ پیگیری وجود ندارد که نشان دهنده آن باشد که این حملات اطلاعات مفید یا دستگیری مظنونین و ضبط اسلحه را در پی داشته است. نبود شفافیت، قهر و احساسات را میان مردمان متأثر و عامه مردم افغانستان علیه نیرو های حامی دولت برانگیخته است.

همچنان، رهنمود تکتیکی یک طرزالعمل را از طریق یک فورمه برای تعقیب افراد بازداشت شده که در حملات شبانه دستگیر شده را در اختیار فامیل شخص توقیف شده قرار می دهد که محتویات را در مورد اینکه چگونه یک خانواده بازداشت شده با نیروهای بین

<sup>25</sup> آیساف یک رهنمود را در مورد حملات شبانه در افغانستان صادر میکند، "اعلامیه مطبوعاتی آیساف، ۵ مارچ ۲۰۱۰.

بتاریخ ۱۲ فبروری، قوت‌های بین‌المللی، قوای ویژه آمریکائی مشترکاً با گروه‌های مسلح افغان حمله شبانه را علیه یک منزل خصوصی در قریه‌ی خطابه مرکز گردیز ولایت پکتیا راه اندازی نمودند در زمان حمله یک تعداد زیاد مردم بخاطر تجلیل خانوادگی درین منزل موجود بودند در نتیجه عملیات پنج نفر ملکی از اعضای خانواده مذکور شامل دو برادر: یک افسر استخبارات پولیس در ولسوالی زرمت و دیگر سارنوال در ولسوالی احمد آباد بقتل رسیدند. از جمله سه خانم کشته شده دونفر شان حامله بودند چهار خانم زخمی شدند به شمول یک پسر بچه ۱۵ ساله و هشت نفر دیگر را بازداشت نموده اند.

تحقیقات حقوق بشر یوناما ازین واقعه نشان میدهد که قوت‌های امریکا و افغان، آنها را مورد حمله فیزیکی قرار داده، زخمی ساخته و بزور مجبور نمود تا با پاهای برهنه برای ساعات متوالی در هوای سرد در بیرون ایستاده شوند. مطابق به شاهد ها، دونفر شان بعداً از شدت زخمی‌های که از اثر حمله امریکائی ها و نیرو های افغان دریافت کرده بودند جان باخته اند و این نیرو ها در رساندن حمایت طبی بهنگام ناکام شده اند. ساعات بعد همین روز، اجساد پنج نفر غرض اعتراض از وسط شهر گردیز عبور داده شده و معترضین خواهان استعفاً مقامات ولایتی گردیدند که نتوانسته بودند از تلفات ملکی جلوگیری نمایند. در یک گزارش مطبوعاتی وزارت داخله و آیسف که بتاریخ ۱۲ فبروری برگزار شد خاطر نشان گردیده بود که تحقیق مشترکی در جریان است. تا کنون، از آنجاییکه خانواده آنها اصرار نمودند تا مرتکبین باید به محاکمه کشیده شوند، آنها (خانواده های ایشان) جبران خساره توسط آیساف را رد کرده مگر جبران خساره زخمی ها را ازدولت افغانستان پذیرفته اند. حقوق بشر یونما از راه اندازی تحقیقات بیشتر آیساف که بخاطر موجودیت ادعا های بد رفتاری راه اندازی شده بود آگاه می باشد ولی تا اکنون نتیجه تحقیقات برای مردم افشاً نگردیده است.

در حالیکه حملات شبانه عمدتاً جهت گرفتاری آنها راه اندازی می شود که فعلاً در نبرد ها دست دارند، حقوق بشر یوناما درج نموده اند که نیروهای طرفدار دولت بسیاری از مردان افغان را در جریان بعضی ازین عملیات ها توقیف نموده اند. چنین توقیف ها ممکن است که در نتیجه سوء معلومات، ضعف منابع یا حس انتقام جوئی در قسمت خانواده های دیگر اعمال شده باشد. حقوق بشر یوناما بعضی از وقایعی را مستند ساخته که نیروهای امنیتی افغان و بین المللی مردانی را توقیف کرده بودند که از چندین روز تا چندین سال در توقیف مانده بودند البته بدون دانستن شواهدی که علیه ایشان موجود بوده باشد و قادر هم نبودند که توقیف خود را بصورت موثر به چالش بکشند.

### تظاهرات علیه حملات شبانه

تلاشی های شبانه بعدی رسیده که جامعه افغانی اغلباً در ختم چنین عملیات تظاهرات میکنند حتا اگر کشته شدگان یا توقیف شدگان این عملیات مخالفین دولت هم باشند. تظاهرات در مناطق جنوبی، جنوب شرقی، مرکزی و مناطق شرقی افغانستان راه اندازی گردیده اند. طبق گزارش، مخالفیان دولت بعضی از این تظاهرات را بویژه در جنوب بصورت ماهرانه سازماندهی نموده اند.

در ولسوالی اسمار ولایت کنر، مردم به تعقیب حمله شبانه تظاهرات کردند. طبق گزارش حمله مذکور که توسط نیروهای ویژه امریکائی به تاریخ ۱۳ مارچ راه اندازی گردیده بود و در آن سه نفر ملکی کشته شده بودند. حمله شبانه دیگری به تاریخ ۲۵ اپریل اتفاق افتاد که منتج به کشته شدن سه نفر و دستگیری دوفرد دیگر در قریه نثار ولایت لوگر گردید که روز بعد آن باعث بوجود آمدن تظاهرات گردید بهر حال در هر دو حمله طالبان مظنون کشته شدند. بتاريخ ۲۸ اپریل خوشاوند یک وکیل زن از پارلمان افغانستان که از اثر یک حمله شبانه در منزل نامبرده در ولایت ننگرهار کشته شد، صبح بعد آن اعتراض مردم به تظاهرات انجامید و اعتراض کنندگان شعار مرگ بر امریکا سر دادند. حمله متذکره از طرف ولسی جرگه نیز تقبیح گردید.

تحلیل قانونی: وقتی که یک حمله توسط نیروهای نظامی علیه یک هدف نظامی مشروع راه اندازی می شود طور مثال جنگجویان، معیار های حقوقی بشر دوستانه بین المللی وسیعاً بر این گونه حملات حاکم بوده همانطوری که بر سائر حملات حاکم می باشد، به شمول مقررات و اصول که مربوط به بررسی هدف بوده، باید هدف مذکور یک هدف نظامی، متناسب و ضرورت های نظامی یعنی احتیاط در اجرای حمله را در بر داشته باشد. زمانیکه نیرو های نظامی بین المللی یک حمله را برنامه ریزی میکنند همه چیز بررسی شود و باید هدف نظامی باشد، وهم باید بین ملکی ها و جنگجویان تمیز قابل شده و از حمله و هدف قرار دادن افراد ملکی خودداری صورت گیرد.

### وقایع مربوط به افزایش نیرو ها که به وقایع " محافظت نیرو ها " نیز اطلاق میشود

وقایع محافظت نیروها زمانی رخ میدهد که در یور یک وسیله نقلیه اشارات نیروهای طرفدار دولت را متوجه نشده و در مقابل اختاریه های آنها توقف کرده نتواند که در نتیجه باعث کشته و زخمی شدن افراد ملکی میشود. حقوق بشر یوناما ۳۶ کشته و ۳۶ زخمی افراد ملکی را از اثر این حادثه ثبت نموده که در شش ماه اول سال ۲۰۱۰ اتفاق افتاده است. این رقم ۱۶ فیصد مجموع کشته شدگان ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت را نشان میدهد و ازدیاد ۱۲۵ فیصدی کشته شدگان ملکی را از اثر این حادثه نسبت به شش ماه اول سال ۲۰۰۹ بازگو می کند.

تلفات ملکی و نگرانی جامعه در مورد وقایع محافظت نیرو، نیروهای نظامی بین المللی را در ماه فیوروری ۲۰۱۰ واداشت تا طرز العمل خود در مورد این حادثه (معیار عملیاتی طرز العمل ۳۷۳) مرور نمایند و این بخش از کمپاینی هست که تلفات ملکی ناشی از این حادثه را خاتمه دهد. معیار عملیاتی طرز العمل بار نخست در ۱۹ فیوروری نشر و بعداً به تاریخ ۱۹ اپریل تجدید نظر گردید. معیار عملیاتی طرز العمل در این حادثه رهنمایی نموده و توضیح میدهد که آیساف چگونه می تواند در چنین حالات پاسخ متناسب ارائه

دیده شده که بسیاری از وقایع افزایش خشونت بخاطری اتفاق افتیده که راننده ها نمی دانند تا اشارات را مد نظر بگیرند یا از اشارات بی اطلاع بوده یا اینکه نیروهای نظامی بین المللی اشارات مبهم صادر کرده اند. با آنکه آیساف جهت آگاهی عامه شماری از کمپاین ها را راه اندازی نموده تا اشارات مربوط به محافظت قوه را در سرتاسر مملکت منتشر سازد چون افراد ملکی بصورت دوامدار کشته و زخمی گردیده اند.

حقوق بشر یوناما بخاطر دارد که بسیاری از همچون وقایع بصورت بسیار بدی، خانواده، اطفال و مسافری را متاثر ساخته است. حقوق بشر یوناما یاد داشت نموده که از اثر این نوع حادثه ۵ طفل کشته و یک طفل زخمی گردیده است. بتاريخ ۱۰ می نیرو های نظامی بین المللی که در یک قطار سفر داشتند یک طفل دو ساله را در ساحه غند زرداد ولایت لوگر در حالی بقتل رساندند که فامیلش به کابل سفر میکرد. بتاريخ ۱۹ اپریل یک طفل و چهار فرد ملکی دیگر در حالی کشته شدند که وسیله نقلیه شان به قطار نیروهای نظامی بین المللی در ولسوالی گریز ولایت خوست بسیار نزدیک شده بود.

بتاریخ ۱۲ اپریل، نیرو های نظامی بین المللی مصروف یک گزمه پاک کاری روزمره خود بودند که بالای یک موتر سرویس آتش گشودند و ۴ فرد ملکی را بقتل رساندند که یک دختر نوجوان هم شامل کشته شدگان بود و ۱۸ نفر دیگر زخمی گردیدند در ساحه سنزری ولسوالی ژیری ولایت کندهار. گزارش های متضادی در مورد محل دقیق تیر اندازی و اینکه آیا اشارات هشداریه صورت گرفته، داده شده بود آیساف بصورت فوری مسؤولیت این واقعه را که به تاریخ ۱۲ اپریل رخ داد به عهده گرفت و مطابق به بیانیه مشترک قوماندانی آیساف در همین تاریخ، یک تیم ارزیابی مشترک آیساف و نیروهای ملی افغان در ساحه فرستاده شد تا واقعه را بررسی نماید. مطابق به اظهارات آیساف گزارشی در زمینه منتشر شد که به دسترس حقوق بشر یوناما قرار نگرفت. آیساف گزارش داد که اقداماتی را روی دست دارد تا از تکرار چنین وقایع در آینده جلوگیری بعمل آید به شمول تاکید مکرر بالای رهنمود تکنیکی ۲ جولای ۲۰۰۹ که باید اثرات جنگ را بالای افراد ملکی به حد اقل رسانیده و کمپاین وسیعتر آگاهی دهی عامه را راه اندازی کرده تا عوام را در رابطه به این نوع حادثه، فهمیدن اشارات آن و افزایش استفاده از اقدامات غیر مهلک، آگاهی دهد.

اقدامات روی دست گرفته شده ای نیرو های نظامی بین المللی در رابطه به تحقیق در مورد این نوع حادثه خیلی ثابت نمی باشد زیرا مطابق گزارش تعداد زیادی قربانی ها یا خانواده های متاثر را در سردرگمی، عصبانیت و رنجش رها کرده است. در یک انکشاف نادر یک سارنوال نظامی، تحقیقی را در یک مورد از این نوع حادثه بتاريخ ۲۸ مارچ که در رابطه به کشتار یک نفر و زخمی شدن دونفر دیگر به شمول یک طفل که در آن یک سرباز اردوی ملی در پسته تلاشی در ولسوالی گذره ولایت هرات ذیدخل بوده است را آغاز کرد. در اوایل جولای یک سرباز اردوی ملی که دخیل در واقعه بود به ۲۰ سال زندان محکوم گردید.



تحلیل قانونی: استعمال نیروی کشنده توسط نیروهای نظامی علیه افراد ملکی تحت قانون بین المللی بشر دوستانه و قانون بین المللی حقوق بشر ممنوع میباشد. زمانیکه عملیات رزمی راه اندازی می شود، جوانب درگیر باید بین افراد ملکی منجبت اشخاص محافظت شده و آنهاى که در مخاصمات بصورت مستقیم سهم میگیرند فرق قابل شوند و بالای افراد ملکی حمله ور نشوند. خارج از حوزه رزمی، مقررات قانون بین المللی بشر دوستانه تطبیق میشود. چنین مقررات استعمال نیروهای مهلك را تحت شرایط زیرین محدود میسازد:

- i. دفاع خودی یا دفاع از دیگران علیه تهدید قریب الوقوع یا مرگ یا جراحت جدی.
  - ii. جلوگیری از جرم جدی شامل تهدید خطرناک به زندگی
  - iii. گرفتاری شخصیکه چنین خطری را بار میآورد و یا درمقابل اولیای امور مقاومت میکند،
  - iv. جلوگیری از فرار، فقط زمانیکه وسایل بی نهایت کم برای رسیدن به اهداف ناکافی باشد.
- در هر واقعه، سلاح ناربه کشنده بین المللی فقط زمانی استعمال شده میتواند که از زندگی محافظت نماید.

### حملات هوائی

حقوق بشر یونما ۲۲ واقعه حمله هوائی را مستند ساخته که منتج به تلفات ۱۱۴ فرد ملکی (۶۹ نفر کشته و ۴۵ نفر زخمی) در شش ماه اول ۲۰۱۰ گردیده است.<sup>۲۶</sup>

این یک کاهش سریعی را نسبت به عین مدت در سال ۲۰۰۹، که در آن ۱۹۱ فرد ملکی کشته شدند و ۹۷ نفر زخمی گردیدند را نشان میدهد.

نسبت به نصف اول سال ۲۰۰۹ این رقم کاهش مهم ۶۴ فیصدی کشته شدگان ملکی را که توسط بمباردمان هوائی صورت گرفته بود نشان می دهد. هرچند حقوق بشر یونما تعداد بسیار کمی تلفات ملکی را که از حملات هوائی بوجود آمده ثبت نموده و در ماه فبروری یک افزایشی در تلفات ملکی بمشاهده رسید و افزایش کوچکی هم در ماه جون دیده شد درحالیکه شماری از حملات هوائی در جنوب و شرق علیه مظنونین عناصر ضد دولتی اجرا گردید. مناطق جنوبی زیادهترین رقم کشته شدگان ملکی (۳۹) از اثر حملات هوائی ثبت کرده است، مناطق شرقی رقم بزرگ دومی را (۲۲) نفر ملکی را که از اثر حملات هوائی کشته شده بودند ثبت کرده است. درحالیکه شمار بمباردمان هوائی که منتج به کشتار و زخمی شدن افراد ملکی گردیده در مقایسه با تعداد مجموع حملات هوائی کمتر بوده است، زمانیکه تلفات افراد ملکی اتفاق می افتد منتج به مرگ تعداد زیادی از ملکی ها نسبت به سایر تکنیک های استفاده شده نیروهای طرفدار دولت، می شود.

بتاریخ ۱۸ جون بمباردمان هوائی علیه پناهگاه های مظنون عناصر ضد دولتی در ساحات پیری و کوهسین ولایت پکتیا، جوار ولسوالی موسی خیل ولایت خوست انجام شد. با شنیدن بمباردمان هوائی یک خانواده مقیم در موسی خیل، خانه خود را ترک گفته و به زیر یک درخت پناه بردند که مورد اصابت بمباردمان هوائی قرار گرفت و باعث کشته شدن مادر و پنج طفلش که همه زیر ۱۲ سال بودند گردید، و یک پسر ۱۳ ساله دیگر هم زخمی شد. در یک بیانیه، آیساف گفت که جزئیات عملیات را مرور خواهند کرد باوجود درخواست ها به آیساف حقوق بشر یونما قادر نگردید که از نتایج آن معلومات حاصل نماید.

<sup>26</sup> حقوق بشر یونما فقط حملاتی را ثبت و تحلیل و تجزیه می نماید که تلفات ملکی را بار آورد و شماره مجموعی حملات هوائی را در یک زمان مشخص ردیابی نمی کند.

حقوق بشر یوناما در گزارش قبلی خود در مورد محافظت ملکی ها، چندین بار نگرانی های خود را در باره تلفات ملکی از اثر حملات و بمباردمان هوایی توسط نیرو های طرفدار دولت ابراز داشت. قوماندانی آیساف سعی را بخرج داد که این نگرانی را از طریق رهنمود تکتیکی جولای ۲۰۰۹ خود عنوان سازد، که در آن تصریح گردیده بود که چه وقت و چگونه حملات هوایی باید انجام پذیرد و معیار های بکار برده شده برای تصمیم گیری اتخاذ گردد. از آن زمان تا حال حقوق بشر یوناما کاهش قابل ملاحظه را در کشتار و زخمی های افراد ملکی که از اثر بمباردمان هوایی بوجود آمده یاد داشت کرده است و قوماندانی آیساف را ترغیب میکند که رهنمود تکتیکی ۴ آگست ۲۰۱۰ را که در مورد محدود ساختن بمباردمان های هوایی می باشد بصورت کامل تطبیق نماید. افزایش شفافیت در تحقیقات و پاسخگویی برای هر تلفات ملکی که از اثر بمباردمان هوایی بوجود می آید محافظت ملکی هارا تقویت می بخشد.

حقوق بشر یوناما سه حمله هوایی را که توسط نیروهای نظامی بین المللی علیه مواضع عناصر مشکوک ضد دولتی در ولایت کنر که منتج به تلفات ۱۸ خانم و اطفال گردید یاد داشت نموده اند. در ۱۱ فبروری، یک بمبارد هوایی توسط نیروهای بین المللی علیه مواضع عناصر مشکوک ضد دولتی در ساحه کرنگل، ولسوالی مانوگی صورت گرفت که طبق گزارش چهار زن در حالیکه در صبح وقت چوب جمع میکردند به قتل رسیدند. باوجود پرسش حقوق بشر یونا ما از قوماندانی ساحوی آیساف، واضح نشد که آیا آیساف واقعه متذکره را تحقیق کرد یا خیر.

بتاریخ ۱۶ فبروری، یک بمبارد هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی علیه مواضع عناصر مشکوک ضد دولتی در دره سلطان ولسوالی شیکل صورت گرفت که به اساس گزارش یک خانواده هفت نفری به قتل رسید، به شمول پنج طفل، که از پاکستان به افغانستان به حیث پناهنده می آمدند. در پاسخی به یک پرسش حقوق بشر یوناما آیساف اظهار داشت که بمب رهبری شده بالای یک گروپ ده نفری عناصر ضد دولتی در یک ساحه نفوذی آشکار عناصر ضد دولتی از پاکستان، مطابق به مقررات درگیری آیسف پرتاب گردیده بود که در نتیجه هر ده ایشان کشته شده و تلفات ملکی هم نداشته است. معلوم نیست که آیا بیانیه را که آیساف منتشر ساخت نتیجه تحقیق شان در زمینه بوده یا خیر.

بین ۲۷-۲۸ جون در عملیات نیروهای نظامی بین المللی علیه عناصر ضد دولتی در ولسوالی مروره ولایت کنر، نیروهای نظامی بین المللی حمله هوایی را علیه عناصر مظنون ضد دولتی که از بین منازل مسکونی یا از یک محوطه مسکونی آتش می گشودند راه اندازی نمودند. طبق گزارش از اثر این حمله هوایی پنج نفر ملکی به شمول سه طفل بقتل رسیدند و باعث زخمی شدن دو خانم و سه طفل گردید. بتاریخ ۲۷ جون بیانیه از طرف آیساف نشر شد که در آن آمده بود که نیروهای مشترک اقداماتی را روی دست دارند تا از خسارات جانبی جلوگیری گردد و آیساف گزارشی مبنی بر زخمی شدن افراد ملکی را ندارد. آیساف به حقوق بشر یوناما گفته که یک افسر رهبری کننده تحقیقاتی به منطقه سفر کرده مگر تا حال گزارش خود را تکمیل نکرده است.

تحلیل قانونی: حملات هوایی توسط مقررات عمومی قواعد بشر دوستانه بین المللی هدایت می گردد که در آن از جوانب درگیر می خواهد، که در همه اوقات، باید بین مردم ملکی و جنگجویان فرق قایل شوند و اشخاص ملکی و ملکیت ایشان را هدف قرار ندهند. نه جمعیت ملکی نه شخص ملکی باید مورد هدف حمله قرار گیرد. هدف از حمله باید فقط هدف قراردادن اهداف نظامی باشد. بر علاوه، جوانب درگیر و اعضای نیروهای مسلح آنها حق گزینه نامحدود شیوه و وسایل جنگی را به نحوی که خسارات و زحمات غیر ضروری را بیار آرد ندارند.

در راه اندازی عملیات نظامی، توجه دائمی باید مبذول گردد تا مردم و اهداف ملکی مصئون باشند. قوای مسلح باید تمام احتیاط های عملی را روی دست گیرد تا از وقایعی که باعث تلفات تصادفی افراد ملکی، زخمی شدن و خسارت به اهداف ملکی باشد جلوگیری نموده و آنرا به حد اقل برسانند و باید تمام احتیاط های عملی را در گزینه ها، وسایل و شیوه ها به نحوی روی دست گیرند تا از تلفات تصادفی افراد ملکی جلوگیری و نیز آنرا به حد اقل برسانند.

تحت قواعد بین المللی بشر دوستانه، جوانب باید همه اقدامات عملی را انجام دهند تا ارزیابی نمایند که آیا حمله باعث بمیان آمدن تلفات تصادفی افراد ملکی، زخمی شدن ایشان، خسارت به اهداف ملکی، یا ترکیبی از آن را وارد می سازد که از لحاظ فایده مستقیم و عینی نظامی طوریکه پیش بینی شده افراطی باشد. سرانجام جوانب درگیر باید هشدارهای موثر قبلی حمله را که ممکن مردم ملکی را متاثر سازد بدهند، جزء اینکه حالات اجازه ندهد.

### جبران خسارت برای مقتولین، مجروحین و اموال

از سال ۲۰۰۸ بدینسو، بازیگران حمایت کننده، به شمول کمیشنر عالی ملل متحد برای حقوق بشر، لوئیس آربر در جریان دیدار خود از افغانستان در سال ۲۰۰۷ از آیساف و ناتو خواست تا سیستم جبران خسارت همسان را برای افراد ملکی ایکه در جریان عملیات جنگی شخصاً یا از نظر مالی متضرر می گردند تصویب نمایند. در ۲۶ فبروری ۲۰۱۰ ماموریت ناتو و ماموریت های اضافی ایکه در چوکات آیساف سهم دارند مرور پالیسی های رهنمودی غیر اجباری خود را راه اندازی نمودند که مقتضیات شیوه های جبران خسارت را شرح میداد. هدف این بود تا شیوه های جبران خسارت را در میان ملت های کمک کننده عسکر به آیساف که ثابت و کافی نبود را ساده و موثر سازند زیرا که کشور های مختلف طرز العمل و شیوه های گوناگون پرداخت خود را دارند.

بتاریخ ۱۱ جون، ناتو این رهنمود ها را پذیرفتند<sup>۲۷</sup>. تمرکز رهنمود ها بالای تأیید عاجل ملت های کمک کننده عسکر به آیساف از تلفات افراد ملکی یا خسارت به ملکیت ایشان می باشد. این رهنمود از عساکر می خواهد تا قضایای ممکنه تلفات ملکی و خسارات به ملکیت ایشان را تحقیق و برای بخش ردیابی تلفات ملکی آیساف معلومات فراهم ساخته<sup>۲۸</sup> و مساعدت فعالانه ای را برای افراد یا جامعه ارائه و شفافیت و پاسخگوئی درین روند را تأمین نماید. تطبیق بهنگام و موثر رهنمود ها باید در اجندای قوماندانی آیساف و کشور های کمک کننده عسکر بصورت فعال باقی بماند.

<sup>۲۷</sup> بتاریخ ۶ آگست ۲۰۱۰ رهنمود های غیر الزامی به وب سایت ناتو منتشر خواهد گردید.

<sup>۲۸</sup> بخش ردیابی تلفات ملکی آیساف در سپتمبر ۲۰۰۸ بوجود آمد، اخیراً حقوق بشر یوناما مطلع شد که بخش ردیابی تلفات ملکی آیساف مصروف مرور فعالیت های خود می باشند.

### پاسخ دولت افغانستان در برابر تلفات ملکی

تلفات ملکی و تاثیر عملیات نظامی بالای مردم ملکی توسط نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت منحيث يك مسأله وخيم برای افراد ملکی افغان و دولت افغانستان باقی مانده است. رئیس جمهور کرزی از نیرو های نظامی بین المللی بصورت مکرر خواسته تا حملات شبانه و بمباردمانهای هوایی را توقف و کنترل توقیف خانه (محبس) را به دولت افغانستان منتقل سازند. در جریان گشایش پارلمان در فبروری ۲۰۱۰، رئیس جمهور کرزی اظهار داشت که ناتو باید برای جلوگیری تلفات ملکی کار بیشتر نماید و همچنان اظهار داشت که در زمینه کاهش تلفات ملکی پیشرفت های هم صورت گرفته بویژه تلفاتی را که از بمباردمان های هوایی بوجود می آید. در بازدید خود در ماه می ۲۰۱۰ از امریکا رئیس جمهور کرزی بار دیگر ختم حملات شبانه را تقاضا کرد. در اعلامیه نهائی ۲۰ جولای کنفرانس بین المللی کابل گفته شد که " تلفات ملکی و حفاظت ملکی ها نگرانی جدی می باشد و اظهار گردید که بیشترین تلفات ملکی از اثر حملات عناصر ضد دولت بوجود آمده است. اشتراک کنندگان از کشته شدن هر فرد افغان و افراد ملکی بین المللی اظهار تأسف نمودند، و نیروهای افغان و بین المللی به اهداف خود که همانا کاهش مداوم تلفات ملکی است متعهد می باشند.<sup>۲۹</sup>

ولسی جرگه و مشرانو جرگه افغانستان هر دو مکرراً تلفات ملکی، عملیات عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار دولت، ناتوانایی دولت و نیروهای نظامی بین المللی در محافظت از ملکی ها و ضرورت تحقیق دقیق در وقایع تلفات ملکی را بحث نموده اند.

دولت غالباً تحقیقات مجردی را در وقایع بزرگتر تلفات ملکی براه انداخته است. این وقایع غالباً در سطح ولایتی به راه انداخته شده و وسیعاً در وسایل اطلاعات جمعی بازتاب یافته است. تحقیقات دولتی معمولاً شامل شعبات مختلط ملکی و نیروهای امنیتی دولت بوده و منحيث يك ماموریت حقیقت یاب ایفای وظیفه کرده است. بعد از اینکه تحقیقی مکمل می شود کمیته تحقیقاتی گزارشی را در یک مدت بسیار کم به نشر می رساند ( که اغلباً همگانی نمیباشد) و یافته های خود را تهیه کرده و برای رئیس جمهور می فرستد و واضح نشده که در جریان این تحقیقات کدام طرزالعمل یا معیارها تعقیب و بعد از آن چه اتفاقاتی رخ داده است. در بعضی از وقایع که حقوق بشر یوناما از آن نظارت کرده است، رئیس جمهور کرزی برای خانواده های متاثر از طریق صندوق احتیاطی ریاست جمهوری جبران خساره پرداخته است. برای افزایش محافظت ملکی ها، حقوق بشر یوناما به دولت پیشنهاد میکند که باید منظمآ وقایع برجسته تلفات ملکی را بطور عموم نسبت بصورت خاص موارد معیاری را بکاربرده و تحقیق نماید. بر علاوه دولت باید تصمیم بگیرد تا طرزالعمل و معیارها را برای تحقیقات، ماموریت و اشخاصیکه درین تحقیقات ذیدخل می باشند، همگانی ساخته و گزارش نهائی در مورد هر تحقیقی به شیوه دقیق و مفصل، با اظهار نظر طب عدلی، و دسترسی مردم به گزارش فراهم کند.

### حساب دهی

تمام دولت ها به شمول دولتهای کمک کننده عسکر من حیث بخشی از آیساف یک تعهد عمومی بین المللی دارند تا تحقیقات با اعتبار، شفاف، و بیطرفانه را در رابطه با نقض مقررات حقوق بشر یا حقوق بشردوستانه بین المللی که توسط اتباع آن کشورها و یا عساکر آنها ارتکاب می یابد، راه اندازی نمایند. تعهدات مذکور بالای دولتهای قابل تطبیق می باشد که بصورت انفرادی یا منحيث بخشی از نیرو های چندین ملیتی مانند آیساف عمل میکنند. چنین تحقیقات نیازمند آن است که از طرف دولت ها به شکل انفرادی یا زمانیکه ساختارهای کافی موجود باشد و توسط میکانیزمی که آنرا نیروهای چندین ملیتی تعیین می نمایند راه اندازی شود.

با آنکه آیساف اقدامات محسوسی را از طریق رهنمود ها و دستورالعمل هایش که غرض تقلیل اثرات جنگ بالای افراد ملکی روی دست گرفته است، انجام داده اند. حقوق بشر یوناما به این عقیده است که شفافیت و حساب دهی بزرگتر برای هر تلفات

<sup>29</sup> اعلامیه کنفرانس کابل در کنفرانس بین المللی افغانستان منتشر گردید که کابل بتاريخ ۲۰ جولای ۲۰۱۰ برگزار گردید.

همچنان حقوق بشر یوناما یاد داشت نموده که نیروهای نظامی بین المللی غالباً در مورد فعالیتهای نیروهای خاص و دیگر نیرو های مسلح طرفدار دولت که منجر به تلفات ملکی میشود گزارش علنی نمیدهند. محافظت ملکی ها در ساحات جنگ زده بهبود خواهد یافت هرگاه تمام نیروهای خاص تابع شفافیت و حساب دهی بزرگتری باشند. حقوق بشر یوناما مطلع می باشد که بعضی از حملات شبانه معلومات مفیدی را بدست داده که مانع از انجام سائر حملات گردیده است به هرصورت مردم از چنین نتایج بی اطلاع بوده و باعث رنجش دوامدار آنها گردیده است. به اساس تعداد کشته شدگان و زخمی ها که هنوز هم از اثر حملات شبانه بوجود میاید، حقوق بشر یوناما نگران است که عدم توانائی در استفاده از اقدامات بدیل که ممکن نمایانگر احترام عمیقتری به مردم ملکی باشد، بصورت دوامدار به قیمت جان بسیاری انجامیده است.

یک تحقیق امریکا که در مورد حمله هوائی ۲۱ فیروری علیه یک قطار سه موتری در ساحه سورکی، شمال ولسوالی چارچینو ولایت اروزگان راه اندازی شده بود، که کم از کم ۲۱ نفر فرد ملکی را کشته و ۱۴ نفر دیگر را زخمی نمودند و تحقیق مذکور شماری از اشتباهات و غفلت های مرتکبین را برملا ساخت که در آن وسایط متذکره افراد ملکی را که از اثر زد و خورد قبلی متواری شده بودند دوباره به قریه شان یعنی ساحه سورکی انتقال میداد، هدف قرار دادند. جنرال مک کرستال از تلفات ملکی بتاريخ ۲۳ فیروری معذرت خواهی کرد و ۲۹ می، نیروهای ایالات متحده امریکا در افغانستان دریافته های تنظیم شده تحقیقاتی امریکا را در مورد واقعه مذکور به نشر رسانید. در میان دریافته های تحقیقاتی می بینیم که گزارش های غیر مسلکی و نادرست به هوایمهای شکارچی بدین معنی می باشد که برای قوماندان قوای زمینی تمام شواهد و تحلیل های که وسایط مذکور وسایط تهدید خصمانه نمی باشد، فراهم نشده بود یا اطلاعات مبنی بر اینکه این کاروان می تواند هرچیزی باشد تا یک قوه حمله کننده، این موضوع نیز توسط طیاره شکارچی مد نظر نگرفته شده بود و حمله مرگبار صورت گرفت. مطابق به کنفرانس مطبوعاتی نیروهای ایالات متحده امریکا در افغانستان: جنرال مک کرستال "طرح توبیخ" را به چهار تن از افسران و "یادداشت تنبیهی" را به دو افسر دیگر صادر کرد (این یاد داشت ها اشکال مجازات غیر قضائی در سیستم عدالت نظامی ایالات متحده امریکا می باشد). دولت افغانستان و نیروهای ایالات متحده امریکا در افغانستان به خویشاوندان قربانیان جبران خساره پرداختند.

نیروهای ایالات متحده امریکا در افغانستان "تحقیقات جنائی را در ادعا های که عساکر امریکائی را برای کشتار غیر قانونی سه نفر افراد ملکی افغان" مطابق به بیانیه ۲۰ می ۲۰۱۰ متهم کرده بود. طبق گزارش، عساکر مذکور مربوط دسته دوم پیاده لوی پنجم ضربتی بودند، که در کندهار عملیات میکردند. طبق گزارش رسانه ها پنج نفر عسکر متهم به قتل عمد و دو نفر دیگر متهم به حمله در سه واقعه جداگانه گردیدند.

### حسابدهی نیروهای امنیتی ملی افغان و سائر گروپ های مسلح طرفدار دولت

طبق گزارش رسانه ها در اواسط می، یک مستنطق نظامی افغان حکم بازداشت یک افسر نیرو های خاص امریکائی را صادر کرد که متهم شده بود که فرماندهی یک گروپ مردان افغان را بعهده داشت که بنام نیروهای ضربتی کندهار یاد می شود. نیروهای ضربتی کندهاربخشی از گروپ مسلحی است که توسط امریکائی ها آموزش دیده و معاش داده می شود. اعضای این گروپ قوماندان امنیه کندهار و آمرجنائی ولایت کندهار را که میخواستند بتاريخ ۲۹ جون ۲۰۰۹ یکتن از اعضای گروپ خود را که توقیف بود رها سازند بضرر گلوله بقتل رساندند. مقامات امنیتی ولایتی ۴۱ نفر افغان را در پیوند با این واقعه گرفتار کردند. محکمه جنائی ابتدائیه از مسئولین قضیه، چهار نفر را محکوم به اعدام و متباقی ۳۷ نفر دیگر را محکوم به حبس طولیل نمودند. مطابق به گفته رئیس ریاست تحقیق سارنوالی، مکتوبی به وزارت خارجه ارسال گردیده که در آن از وزارت خارجه درخواست بعمل آمده تا از افسر نیروهای خاص امریکائی باید تحقیق صورت گیرد. رئیس ریاست تحقیق سارنوالی به حقوق بشر یوناما اطلاع داد که تا اکنون کدام پاسخی از وزارت خارجه دریافت ننموده است.

برطبق اسناد، حقوق بشر یوناما دریافته است که حسابدهی برای سوء استفاده ها توسط نیروهای امنیتی ملی افغان کاملاً نادر میباشد. طورمثال، به تعقیب یک انفجار مواد انفجاریه کنترل شده از راه دور بالای یک وسیله نقلیه که محافظین امنیتی خصوصی را بتاريخ ۱۳ مارچ در ولسوالی ترین کوت ولایت اروزگان انتقال میداد پنج نفر ایشان را کشت و یک نفر را زخمی ساخت. محافظین نجات یافته، سرک را مسدود ساخته و به تلاشی وسایط پرداختند. در جریان بسته نمودن سرک آنها یک راننده را در جریان یک مشاجره بقتل رساندند. مطابق به گزارش حقوق بشر یوناما واقعه را با رئیس ولایتی پولیس مطرح ساخت مگر هیچ تحقیقی درزمینه صورت نگرفت.

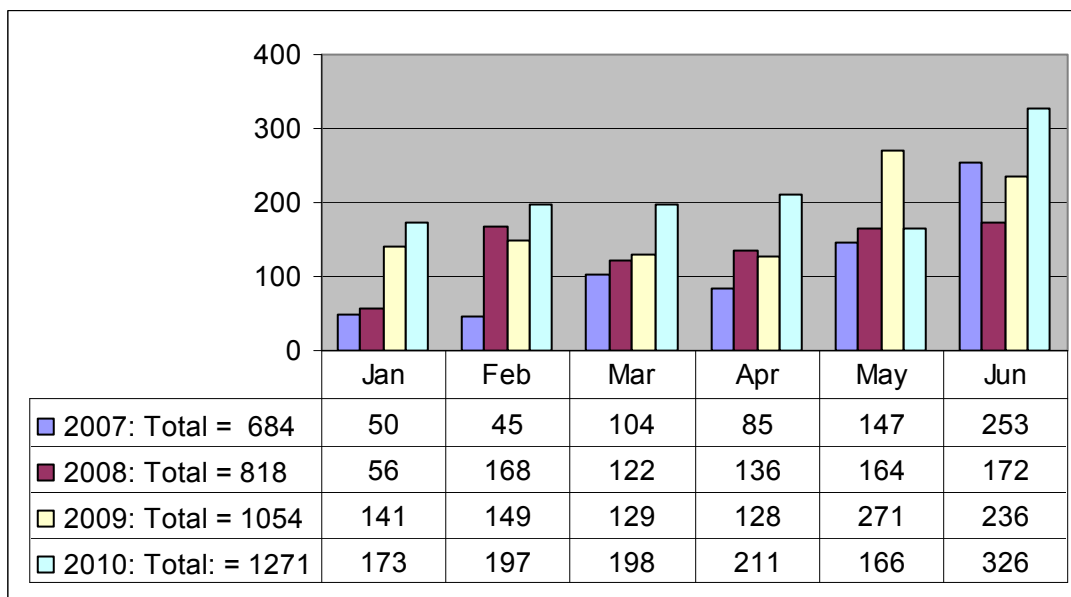
بتاریخ ۴ اپریل، یک لاری به یک مواد تعیبه شده انفجاریه اصابت کرده بود که یک افسر را در ولسوالی ترینکوت ولایت اروزگان بقتل رساند. طبق گزارشات معتبر، مردان مسلح که توسط یک دلال قدرت محلی استخدام شده و وابسته ای پولیس بودند به منزل یک مرتکب مظنون رفته و وی را بقتل رسانده و یک نارنجک را در منزلش پرتاب و جسد وی را با لاری کش نمودند و هم چنان خانواده فرد مقتول را اخطار دادند تا ساحه را ترک نمایند. در حالیکه حقوق بشر یوناما موضوع را با قومندان امنیه ولایت و و دلال قدرت محلی ذیدخل این قضیه مطرح نمود مگر الی تاریخ ۲۵ می هیچ تحقیقی درین باره آغازنگردید.

حسابدهی همگانی برای تلفات ملکی یک چیزی حیاتی هست زیرا که قربانیان و خانواده های شان حق دارند بفهمند که چرا عملیات راه اندازی شده است، روی چه علت کشتار و زخمی صورت گرفته است و آیا آنها که افراد ملکی را کشته و زخمی نمودند مسئول گردیدند یا خیر؟ افغان ها بدلیلی قهر می باشد و تظاهرات رخ میدهد که عملیات نظامی باعث کشتار و زخمی شدن افراد ملکی گردیده و دنبال این اند تا نا امید خود را در باره فقدان معلومات در مورد عملیات به شمول حملات شبانه ابراز نمایند. شفافیت زیاد به خشم و رنجش کمتر مردمان محلی می انجامد و باعث پیشرفت محافظت افراد ملکی می گردد. در گفتگوی حقوق بشر یوناما که همراه با بزرگان ولایات لوگرو وردک صورت گرفت آنها گفتند که اولویت های ایشان ختم فرهنگ مصونیت در کشتار و زخمی شدن افراد ملکی می باشد که از اثر عملیات نظامی بوجود می آید و بر علاوه آنها که مرتکب سوء استفاده گردیده اند باید پاسخ گو باشند.

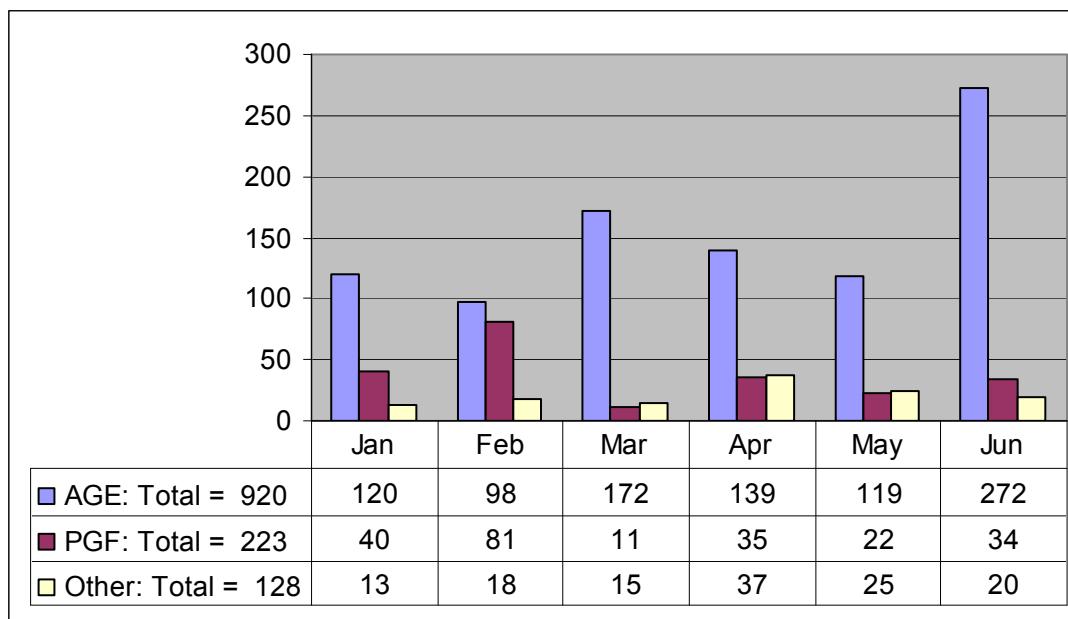
ضمیمه

گراف های الحاقی در مورد تلفات افراد ملکی

ثبت افراد ملکی کشته شده در شش ماه اول سال ۲۰۰۷، ۲۰۰۸، ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰



ثبت افراد ملکی کشته شده در شش ماه اول سال ۲۰۱۰ توسط جوانب درگیر جنگ و ماه



ثبت افراد ملکی کشته شده بر مبنای منطقه در شش ماه نخست سال ۲۰۱۰

